

Ingyenfüzet: A mikroorganizmusok szerepe, jelentősége a mezőgazdaságban.

Ára 20 fillér

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V. Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi.)
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII. József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—00.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1931.

XII. évfolyam, 2. szám.

Vasárnap, január 11

Rothermere lord ujévi üzenete.

Rothermere lord felkérte a „Magyar Revíziós Ligát”, hogy új esztendő napjára következő üzenetét tolmácsolja a magyar nemzetnek:

„Szomorúsággal és csalódással teljes év zárult le Magyarországnak számára a tegnapi napon. Ez volt a *Trianoni Évtized*. Ma új és vidámabb korszak kezdődik: a *Remény Évtizede*.

Az egyes nemzetekre, éppúgy, mint a férfiakra és asszonyokra, a Sors a szenvedésből aránytalanul súlyos terhet mért. Legalább egy üdvös ellenhatása azonban van ennek a csapásnak is: önállóságra nevel, bátorságra ösztönöz és megedzi a türelmet. Ezek azok a tulajdonságok, amelyeket a magyar faj elődeitől örökölt. A mai nemzedék teljesen méltónak bizonyult a nemzet e nagy hagyományaira.

Felszegett fejvel állja a súlyos megpróbáltatást, amelyet egy kiméretlen és vérszomjas békeszerződés juttatott osztályrészeül.

Nekem mélységes meggyőződésesem, hogy az az *Évtized*, amelynek utjaira a világ ma rálépett, tanuja lesz a magyar igazság elismerésének. Senki sem meri kétségbevonni, hogy a jog Magyarország oldalán van. Az egyetlen védekezés, amelyet a trianoni szerződés oltalmazói igazolásul előterjeszhetnek, az, hogy alkalmas megoldásnak bizonyult. Ezt a *becstelen érvelést egyre gyorsabban ássa alá a művelt világ lelkiismerete, amely ma már teljesen ráeszmélt azokra a sérelmekre, amelyek Magyarországot ériék.*

Amióta én három és fél évvel ezelőtt sikra szálltam

Az ujjvilági Bábel: Newyork esti fényben.

Magyarország mellett, világszerte nőttön-nő és még egyre növekszik a közvélemény ereje a magyar határok alapos revíziója mellett. Minden országban rájöttek már értelmes emberek, hogy ez lényeges feltétele annak, hogy Középeurópában állandó békés állapotok teremthessenek. Nemcsak el lehetne háritani ezzel azoknak a nagy háborús veszedelmeknek egyikét, amelyeknek árnyéka még mindig az európai kontinens felett lebeg, hanem azonnal fel lehetne lendíteni a nemzetközi kereskedelmet.

Ma a helyzet az, hogy három és fél millió magyar kénytelen akarata ellenére, mint idegen uralom alatti kisebbség, az európai nyugtalanság tényezői közé sorakozni. Abban a pillanatban, amint visszaesetolják őket szülőhazájukhoz, a szilárd egyensúly tényezővé lesznek a nemzetek közösségében.

Egy megelégedett, békés, virágzó Magyarország hasznos szomszédnak bizonyulna. Véget érne a kereskedelem tespedése és az inség, amely abból fakad, hogy könnyelműen leamputálták Magyarország természetes piacait. Középeurópában helyreállna a gazdasági egyensúly és Magyarország könnyen központjává válhatna egy olyan vámunióknak, amely megszüntetné a kereskedelem céljaira önkényes és bosszantó határokat, amelyek ma útjában állnak egy Magyarországnak, mint szomszédai ipari és mezőgazdasági fejlődésének.

Szerencsekívánataimat küldöm a magyar nemzetnek ahhoz az öpmegtagadásához és józansághoz, amelyet az elmúlt évtizedben tanusított. A legnagyobb gonddal kerültek minden provokáló aktust és a közrendet változatlanul fenntartották a legsúlyosabb gazdasági megpróbáltatások közepette és ezzel nagymértékben járultak hozzá, hogy még legfélétekenyebb szomszédai és ellenségei érzületét is lefegyverezzék. Magyarország kiérdemelte az egész világ tiszteletét azzal a méltóságteljes magatartással, amelyet nagy bajok közepette tanusított. Gyorsan közeledik az idő, mikor a jóindulatot, amelyet itt szerzett, javára fogja elkölvelhetni.

Magyarország barátainak száma a külföldön növekvőben van. Nemcsak Mussolini olasz miniszterelnök, akivel sok biztató megbeszélés volt Magyarország jövő kilátásait illetőleg, hanem más országok befolyásos államférfiai is teljesen megegyeznek Magyarországgal arra irányuló igénye tekintetében, hogy a rárótt békefeltételeket észszerű revízió alá vegyék. Arra buzdítok minden magyart, hogy ne lankadjanak egy pillanatig sem és méltósággal, de határozottan tárvják bajaikat a világ elé.

Európának el kell ismernie, hogy a magyar nemzettel szemben kettős hálatartozása van. Ha a magyarok nem szálltak volna vítéül szembe a törökökkel a XVI. században, a nyugati civilizáció száz évvel mögötte lett volna annak a pontnak, amelyet elért. Ha nem léptek volna bátran fel a bolsevizmus vérszomjas önkényuralma ellen 1919-ben, ez a halálos betegség megvethette volna lábát az európai kontinens szívében.

Én abban a kiváltságos helyzetben vagyok, hogy jobban tudom, mint bárki, aki nem magyar, milyen keserű szenvedéseken ment és megy keresztül még ma is a magyar nép. Az önk politikai és gazdasági életét olyan gondos figyelemmel kísérem, mint a magam országáét. Mélyen átérzem azokat a súlyos következményeket, amelyeket a gabonaneműekben világszerte bekövetkezett áresés az önk mezőgazdasági népessége számára jelentett.

Ez a baj nem szorítkozik kizárólag Magyarországra, bár hatásai sokkal súlyosabban jelentkeznek egy olyan országban, amelyet szántszándékkal legyengítettek. Más nemzetek — akkora távolságra, mint az Egyesült Államok, Kanada és Argentína — ahol a földművelés a nemzetgazdaságnak szintén nagy tényezője, ugyancsak komolyan megérik a gabona világvárában bekövetkezett példanélküli zuhanást. Ennek okai nem egészen világosak. Egy-két év is eltelhet, amíg az egyensúlyt a termelő és a fogyasztó erő között helyre lehet állítani s ezzel állandó és jövedelmező árat biztosítani a világ mezőgazdasági lakossága

produkciónak. Ez a körülmény azt jelenti, hogy egyelőre nem szűnnek meg a nehéz idők, amelyek miatt az önk földműves lakossága szenved, bár ami azt illeti, a helyzet nemkülönb más országok hasonló foglalkozási ágaiban sem. Rokonszenvenmet küldöm Magyarországnak ipari és többi osztálya tagjainak is, akiknek energiája számára az önk megcsontított országa nagyon csekély érvényesülési teret enged.

Mégis a mult csalódásai és a jelen nyomott hangulata ellenére is azt üzenem: kitarás! Az igazság nagyon gyakran ólomlábakon jár, de tizenkétmillió magyar tántoríthatatlan akarata siettetni fogja a rajtuk esett kiáltó igazságtalanság orvoslását.

Nem lehet bizonyosabb politikai jóslatokba bocsátkozni az elkövetkező évtizedet illetőleg, minthogy hosszú idővel az évtized lejártá előtt Magyarország visszakapja három és fél millió idegen uralom alatt szenvedő fiát azzal a területtel együtt, amelyet benépesítenek.

Rothermere."

Megkezdődött a népszámlálás.

Amint azt már lapunkban jeleztük, a tíz évenként szokásos népszámlálást a kormány most december 31-től kezdődően tartja meg. A népszámlálás hatalmas munkáját tizenkétezer számláló biztos végzi, akik már december hó végén kiosztották a számlálólapokat. A számlálólapokat a városokban a nagyközönség tölti ki, míg a vidéken az egyes számlálóbiztosok végzik az összeírás munkáját. A népszámlálással kapcsolatban egyuttal a képviselőválasztásra jogosultakat is összeírják. Az önálló iparosok, kereskedők az ipari és kereskedelmi statisztikai céljaira szolgáló külön kérdőlapot kapnak. A fővárosban minden egyes lakásról a lakók, ugynevezett lakásívet kötelesek kitölteni: amit a népszámlálási ivvel együtt adnak át a számlálóbiztosoknak. A számlálóbiztosok megbízatásuk idejére napidíjat kapnak. A népszámlálás óriási munkája, mintegy másfél millió pengőbe kerül, amit a törvény értelmében a városok, illetőleg községek viselnek. A statisztikai hivatal közlése szerint január végén már az ország minden részéből beküldik a számlálólapokat, amelyből hamarosan meg lehet állapítani, hogy hány lakosa van jelenleg Magyarországnak.

A népszámlálás rengeteg adatának feldolgozását gépek végzik, ugy, hogy az eddigi nyolc-tíz esztendőre terjedő statisztikai munkát a gépek segítségével a statisztikai hivatal fele idő alatt feldolgozza.

Munkanélküliek tüntetése Kaposváron.

December hó 29-én reggel közel százötven főnyi munkanélküli csoport jelent meg a kaposvári törvényszék épületében, ahol a királyi ügyésztől azt kérték, csakassa be mindannyiukat börtönbe, hogy lakásuk és ellátásuk legyen. A királyi ügyész kijelentette, hogy nem teljesítheti a kívánságot, s azt tanácsolta a munkanélkülieknek, hogy panaszukat a közigazgatási hatóság előtt adják elő. A munkanélküliek a törvényszékről a városházára vonultak, majd pedig — mivel a polgármestert nem találták hivatalában — a vármegyeháza elé mentek. A csoport négy vezető tagja felkereste az alispánt, aki éppen a nála tartózkodó polgármesterrel együtt fogadta a munkanélkülieket. A munkanélküliek vezetői előadták panaszukat és kérték az alispánt és a polgármestert, hogy segítsen rajtuk. A polgármester megnyugtatta a küldöttség tagjait és közölte velük, hogy január első napjaiban nagyobb arányú közmunka kezdődik a városban, amelynél elsősorban a munkanélkülieket juttatják kenyérhez. A polgármester válaszáat megnyugvással vették tudomásul a munkanélküliek és eltávoztak a vármegyeházáról.

Gyűjtsünk új előfizetőket a „Vasárnap” részére!

Néhány szó az „ideális” községekről.

Magyarország települési viszonyai történelmünk viharos századaiban igen kedvezőtlenül alakultak. A végtelen hadjáratok folyamán virágzó községek ezrei tűntek el nyomtalanul, amelyeket nem pótlottak a béke évtizedei. Helyüket óriási városok foglalták el, határukban kialakult a tanyarendszer és a centralizált közigazgatás összes hibáival egyetemben. A hatvanhetes kiegyezést követő félszázad alig hozott valami javulást ezen a téren, sőt az aránytalanságok még jobban kiéleződtek. Országunk gazdaságilag legjelentősebb része: a nagy magyar Alföld ma is az elhízázott település ezér hátrányával küzd és ami a legletűnőbb, egészséges, erős, életrevaló, közepes lélekszámú községek hiánya jellemzi.

Azok a községi alakulások, amelyek az elmúlt 60—70 esztendő alatt történtek, jelentékeny részben nem felelnek meg az egészséges községi település követelményeinek. Vékonypéznú földbirtokpolitikánkból csaknem teljesen hiányzott a telepítési program és az 1894. V. t. c. alapján a délvidéken és az erdélyi részeken foganatosított telepítéseken kívül az Alföld megmaradt területén alig történt valami.

Azon — aránylag nagyon csekély számu — községi alakulások között, amelyek az elmúlt 60—70 esztendő alatt Magyarországon történtek, a községek egészen különös típusával találkozunk: ezek az ugynevezett *eszményi községek*. Település nélküli községek ezek, amelyeknél a község területét egy vagy több uradalom földjei képezik, lakosai az uradalom személyzetéből kerülnek ki, ugyszintén a község előljárósága és képviselőtestülete is. Községessített uradalomnak is lehetne nevezni ezeket az alakulásokat, mert hiszen a községi településnek legtöbb esetben a nyoma is alig van meg, központját rendszerint az uradalmi major képezi, ott épül a községháza is, amely igen gyakran a jószágigazgatásági irodákban foglal helyet, ahol az uradalom vezetője, mint községi bíró látja el az *ideális község* közigazgatását.

A községeknek ez a különös típusa, nem sajátosan magyar képződmény, mert Németország Rittergutjain, dominiáumain, Szilézia, Galícia és Bukovina nagy uradalmak által elfoglalt vidékein „Gutsbezirk”, „Gutsgemeinde” néven ismert közigazgatási egységek szintén a magyar ideális községekhez hasonló alakulások. Külföldön azonban jelentőségük a földbirtokok elaprózódása, illetőleg a háborút követő nagyarányú földbirtok-reformok következtében megszűnt, sőt Németországban külön törvény vonta el ezen községek fennállásának a jogalapját. A német birodalomban a törvényt csak követte a gazdasági és közigazgatási élet fejlődését, amikor a „Gutsgemeinde”-et nem ismerte el, mert a múlt évszázad végén, különösen Kelet-Poroszországban megindult nagyszabású állami telepítések, amelyek azóta is alig csökkent erővel folynak, ezeknek az uradalmi községeknek a létjogosultságát teljesen problematikussá tették.

Az ideális községeket helyesebben *alközségeknek* lehetne nevezni. Megvan ugyan a községi szervezet, de hiányzik a község fejlődésének előfeltételei. A szilárd kézből lévő nagybirtok lehetetlenné teszi az egészséges községi alakulásra jellemző önálló települést, a lakosság az uradalomtól függ, a község vezetésébe tehát nem foly be. Az ilyen községekben az autonómia teljesen hiányzik és az uradalmi tisztikar tagjaiból összetevődő községi előljáróság teljesen az uradalmi érdekek szerint intézi a község ügyeit. Elképzelhető, hogy ilyen körülmények között a lakosság községükéleteinek kielégítése teljesen az uradalom szempontjából történik. Fejlődésről az ilyen községekben beszélni nem lehet, hacsak nem olyan fejlődésről, amelyet az uradalom gazdasági vagy egyéb érdekei diktálnak.

Az ideális községek legtöbbször közvetve károsak a

szomszédos községek fejlődése szempontjából azáltal, hogy hatalmas adóalanyokat vonnak el tőlük. Ezen községek alakulását nem is egyéb indokolja, mint az a körülmény, hogy az uradalom mentesüljön egy vagy több normális település által létrejött község közterheinek arányos viselésétől. Az uradalmi községek fenntartása minimális költségbe kerül, mert amint említettük, a községi személyzet jelentékeny része az uradalom alkalmazottaiból kerül ki és legfeljebb jegyzőt és lelkészt kell külön tartania a községnek. Az iskola fenntartása külön terhet nem jelent az „ideális” községre nézve, mert az uradalomnak ugyanis kellene saját iskolát fenntartania, amely ilyenformán átveszi a községi iskola szerepét is. Az uradalom tehát abba a kedvező helyzetbe kerül, hogy *pótadót ugyszólván semmit sem kell fizetnie és amellett sokkal inkább élvezi a politikai község által nyújtható összes előnyöket ilyen ideális község keretében, mintha egy nagyobb s már meglévő község közösségébe tartozna*. Az ideális községek rendszerint olyan községektől vannak körülveve, amelyek kevés földdel rendelkező magas lélekszámmal bírnak, tehát szegény községek, amelyek erősen nélkülözik azon uradalmak közszolgáltatásait, amelyek „eszményi” község formáját öltötték fel.

Az ideális községek kérdése ma közigazgatási és telepítési szempontból is egyaránt időszerű s mint olyan alakulat, amely hazánkban is teljesen elvesztette a létjogosultságát, kell, hogy kormányzati rendezés tárgyát képezze.

Kerék Mihály dr.

Január 31-ig lehet az adóalapot felmondani.

Az érvényben lévő rendelkezések szerint azok, akik *kereseti adót, jövedelem- és vagyonadót* fizetnek, két csoportba oszthatók. Az egyik csoportba tartoznak azok, akiknek keresete, illetőleg jövedelme 1929-ben jögerősen az adózás szempontjából 10.000 pengőn aluli összegben, vagyonuk pedig 150.000 pengőn aluli értékben volt megállapítható. A másik csoportba tartoznak azok, akiknek keresete, jövedelme 10.000 pengőn felül, vagyona pedig 150.000 pengőn felül van megállapítva. Az első csoportba tartozóknak vallomást adni nem köteleességük. Hogyha sem maga az adózó, sem a kinstár nem mondja fel az 1930-ban megállapított adóalapot (adó), abban az esetben 1931-re rögzítik az 1930. évi adót, ami annyit jelent, hogy 1931-re marad annyi az adó, mint amennyi volt 1930-ban. Minthogy pedig az 1930. év példátlanul nehéz esztendő volt, — még rosszabb esztendő, mint az 1929. év — természetes, hogy 1931-re az adózók nagy mértékben fogják éni saját jól felfogott érdekükben az *adófelmondással*. Ezért kell tudni, hogy hogyan kell az adózóknak eljárniuk. A kereseti adóra vonatkozó szabályok értelmében az adózó, akinek alapja a pénzügyminiszter rendelete értelmében változatlanul a következő évre fenntartandó lenne, szabályszerű adóbevallás csatolásával mellett január végéig adóalapjának újabb megállapítását kérheti, ha az előző évi adóalapot jövedelmi viszonyaihoz képest soknak tartja. *Aki tehát azt akarja, hogy azért, mert 1930-ban a keresete, jövedelme lényegesen csökkent, 1931. évi adóját csökkentse, az menjen el januárban az adóhivatatalba és szerezzen be adóbevallási űrlapot. Még pedig általános kereseti adóbevallási űrlapot mindenkinek kell beszereznie, jövedelem- és vagyonadóbevallási űrlapot pedig annak, akinek tiszta keresete az évi 10.000 pengőt meghaladja. Az adószállításra okul szolgálhat — aszerint, hogy kire mi illik — akár a tiszta keresetnek (jövedelemnek), vagy pedig a vagyonnak csökkentése, elemi kár, baleset, az előző évnél alacsonyabb értékesítési árak, veszteségek, fióküzlet megszűnése, forgalom csökkenése, stb. Lehet azzal is érvelni, hogy az adó már 1930-ban nagyon súlyos volt. Ezek az érvek éppen itt nálunk nagyon is megvannak, hiszen itt a gazdák és iparosok tulnyomó hányada nem kereste meg azt az összeget az elmúlt esztendőben, mint amilyen jövedelme 1929-ben volt.*

1929-ben 920 millió pengő jelzálogos adósság terhelte a kisbirtokokat.

A Statisztikai Hivatal most megjelent új könyve érdekes adatokat tartalmaz a magyar mezőgazdasággal összefüggő kérdésekről.

Az őstermelés állapotáról beszámoló részből megtudjuk, hogy a hitbizományi földbirtokok nagysága 1.000.000 kataszteri holdról 833.000 katasztrális holdra csökkent, főleg a vagyonválság, illetve a földreform végrehajtása következtében. Ebben a fejezetben mutatják ki a statisztikusok, hogy mennyi adósság terheli a magyar földbirtokosokat. Az adatokból kiderül, hogy 1929. évi végén a magyar földbirtokokon összesen 1541 millió pengő jelzálogos adósság volt bekebelezve, szemben az előző évi állapottal, amikor e tartozások összege 1161 millió pengőt tett ki. Egy esztendő alatt tehát a földbirtokok terhei 380 millió pengővel növekedtek. Sajnos, az összes tartozásoknak 59,7 százaléka (920 millió pengő) az ötven kataszteri holdnál kisebb birtokokot terheli.

Az évkönyv egy következő fejezetéből megtudjuk, hogy a szántóföldön termelt gazdasági növények termésének értéke az 1928. évi 2484 millió pengővel szemben 1929-ben csak 1660 milliót tett ki, a termények áresése folytán.

Az évkönyv adatokat tartalmaz a termelésünk eredményéről is. Megállapíthatjuk, hogy ezen a téren némi előhaladást tettünk, amennyiben a kitermelt fatömeg mennyisége az utolsó évben 2,7 százalékkal növekedett és 2,524.982 köbmétert tett ki.

Az évkönyv adatai a tejtermelés és a tej feldolgozásának adataira is rávilágítanak. Ezek szerint, míg a tejtermelők a tejüzemekbe 1927-ben csak 2,2 millió, 1928-ban 2,5 millió hektoliter tejet szállítottak be, addig 1929-ben az ilyen módon értékesített tej mennyisége már 2,8 millió hektoliter volt. Természetesen növekedett az üzemekben előállított tejtermékek mennyisége is.

A rádió mezőgazdaság szolgálatában

Ujlesztendő napján, akik a rádiókészülék hallgatóját fülükhez tartották, igen érdekes előadást hallhattak, amelyet Czvetkovics Ferenc dr., a földművelésügyi minisztérium gazdasági szakoktatási főosztályának vezetője tartott s amelyben arról számolt be, hogy a földművelésügyi

minisztérium rádió útján közvetített gazdasági szakelőadásainak milyen hatása volt az utóbbi három év alatt az érdekelt gazdaközönség körében. Három éve annak ugyanis, hogy ezeket az előadásokat rendszeresítették s azok Búday Barnának, az OMGE igazgatójának, elnöke alatt működő rádióügyi szakbizottság irányítása mellett hétről-hétre folynak. Ez a három év nézetünk szerint elég idő ahhoz, hogy egy ujtítás fölött bírálatot lehessen mondani és annak a hatását meglehessen figyelni.

Az elhangzott előadásból örömmel állapítottuk meg, hogy a rádió, a modern kornak e csodás találmánya, minden más ujtításnál talán jóval előbb utat talált földmivelő népünk szívéhez és eszéhez. Különösen örömmel fogadta a földművelésügyi minisztérium rádiós gazdasági előadásait a tanyák népe, mely különösen télvíz idején csak a legnagyobb nehézségek árán tud hozzájutni egy-egy továbbképző gazdasági szakelőadás meghallgatásához. Most, hogy ezeket a szakelőadásokat a levegő hullámai továbbítják, elképzelhetetlen nagy távolságra is, a közeli tanyák népe szívesen és szinte áhítatosan örvendezéssel seleglik össze egy-egy tanyai rádiókészülék köré, hogy meghallgassa az ország legkiválóbb mezőgazdasági szakférfiainak a tanítását, úgy, hogy ma már sok vidéken egy-egy rádiós előadásra úgy hivatkoznak, mint egy becses szakkönyvre, vagy gazdasági szakiskolában szerzett szak tudásra. A minisztériumhoz száz és száz levél érkezik, amelyek egy-egy rádiós előadás kapcsán további felvilágosításokat kérnek bizonyos szakkérdésekben. Ezek a levelek sürgetik azt is, hogy szaporítsák a rádiós előadásokat s tegyék azokat még népiesebbé, különösen a kisemberek értelmi színvonalának és gondolatvilágának megfelelőbbé.

Megnyugtathatunk mindenkit, hogy éppen a hároméves tapasztalatok alapján Mayer János földművelésügyi miniszter utasítására a rádióügyi szakbizottság minden lehető megtesz a felmerült méltányos kívánságok teljesítése érdekében, ámde figyelembe kell venni, hogy a rádió nem csupán a földmivelők érdekeit szolgálja, azok előfizetőinek nagy része ma is inkább a városi lakosság köréből kerül ki, így azok érdekeit és kívánságait is szem előtt kell tartani. De ha a tanyavilág népe fokozottabb mértékben látja be, milyen egyszerű n.üvelődési eszközt kapott a rádióban, s iparkodik mindenki azt a maga tanyáján felszereltetni, aligha lesz lehetséges az említett kívánságokat figyelmen kívül hagyni.

Igy is folynak tárgyalások a minisztérium és a rádió vezetése között, úgy, hogy rövid idő múlva sok érdekes ujtításra számíthatunk. Mindenesetre megbecsülni való már az is, hogy a nagyobb bel- és külföldi piacok termény- és állatárairól, forgalmáról nap-nap után lehet rádió útján értesülést kapni és nyereség az is, hogy immár évente közel száz szakelőadást hallgathat a tanuló, haladni vágyó gazda, anélkül, hogy otthonából ki kellene mozdulnia. Javulni fog a helyzet akkor is, ha az erre vonatkozó, már megszavazott törvényt végrehajtják és a községek, körjegyzőségek, tanyai központok rádiókészülékeket kapnak, amelyek útján kapott közérdekű, mezőgazdasági vonatkozású híreket minden községben a szokásos módon közhírré is kell tenni. Hogy ez eddig nem valósult meg, annak csakis pénzügyi akadályai voltak, de miután a rádiókészülékek is nap-nap után olcsóbbak lesznek, remélhetőleg a pénzügyi nehézségek is elhárulnak. Addig míg a helyzet változik, egyéb tanácsunk nincs, minthogy iparkodjék mindenki a saját anyagi erejéből rádiókészüléket a házában felszereltetni. Az a néhány pengős befektetés sok százszoros kamatot hoz, ezenkívül a rádió megmarad élvezetes, erkölcsi színvonalon álló szórakoztató eszköznek is, hiszen élénk varázsolja a falusi nép által annyira nélkülözött színházat, magas színvonalú zenét, a hírlapoknál is gyorsabban tudósít minden nevezetesebb napi eseményről, tanít nemcsak mezőgazdaságra, de egyéb más olyan hasznos dologra is, amire a falu népe csak tetemes anyagi áldozatok árán tudna hozzájutni. (y. n.)

Magyar győzelem Berlinben.

A magyar futball-csapatok december végén külföldi mérkőzéseken játszottak és sok értékes győzelemmel öregbítették a magyar labdarúgás világhírnevét. A „Hungária” december hó 28-án Berlinben a német bajnokesapatot 7:0-ra verte. — Képünk a játék egyik izgalmas pillanatát ábrázolja, a német csapat kapuja előtt.

A magyar levente a nemzet jövője, reménysége és büszkesége!

(Válasz egy jászladányi olvasó levelére.)

Ez a szent meggyőződésünk. Hitünk, erősségünk, mert egy nemzet életében nagyfontosságu az ifjúság nevelésének kérdése.

A magyar leventeintézményt a világháboru utáni idők szülték, amikor féltérde estünk és ezer sebtől vérző ország lettünk. A trianoni véres olló szétdarabolta hazánkat és a vértelen háborukat szerető martalóc ellenségeink reárakták e csonka nemzet testére a bilincseket. Még a levegőt is el akarták tőlünk venni, lassu elpusztulásra ítélvé mindent, ami magyar.

Az első szörnyü években tehetetlenül vergődünk az állig felfegyverzett népek közepében, megfosztva minden megmozdulási lehetőségtől. És azután lassan magunkhoz térünk a nagy veresztés után. Ugy jártunk, mint a rablóktól megtámadott ember. A sok veresztés után mégis egyszer lábra kap.

Föltámad az, akiről azt hitték, hogy meghalt. Ez a nemzet is úgy járt. Sirba fektettek bennünket, de az ősi élniakarás összeszedte elrejtett, megmaradt erőinket és lassan újra életet vitt az elpetyhüdt testbe. Ilyen vérzivataros időkben született meg a levente-intézmény, csendben indult el szerte az országban, hogy lassan összefogjon és hatalmas legyen.

Szükségünk van reá, mint az éhes embernek a falat kenyérre, nehogy az elkövetkező idők készületlenül találjanak bennünket. Katonát nem tarthatunk. Nagyszerü, de kicsi nemzeti hadseregünk elenyésző a szomszédos államoké mellett. És mégis készülnünk kell. Nem nézhetjük ölbetett kezekkel, mit hoz a jövő? Szükségünk van reá, mert a fiatalág ott tanul fegyelmet, tisztességet, tekintélytisztéletet és ott készül a haza iránti kötelességeink teljesítésére. Régente azt tartottuk, aki nem volt katona, nem ember. Még tisztességesen köszönni vagy hivatalban beszélni sem tudott az ilyen legény. A katonaság volt a nép iskolája. Gondolatok csak arra, hogy milyen más lett az ember pár hónapi kiképzés után. Meglátszott a falu legényein, hogy az élet iskoláját járják.

Az idősebb katonaviselt férfiak igazat adnak nekünk. Most ezt az iskolát a levente pótolja, ahol a falu fiatalága mély erkölcsi érzésben, nemeslelkűségben, vakmerőségben, testi és lelki egészségben, kifogyhatatlan és kimerithetetlen szeretetben a haza iránt nevelkedik. Az ifjúság előkészítése a jövő feladatokra óriási feladat egy nép életében. Tőle függ a nemzet élete vagy halála. Éppen ezért mi azt akarjuk, hogy — amig szabadon nem rendelkezhetünk magunkkal — addig se nőjjenek fel fiaink csak úgy fegyelem, tisztelettudás nélkül. Nem akarjuk, hogy a haza, vallás, a tekintély kicsusszon a lelkéből. Sőt ezekre építve, férfitestben férfiakaratot akarunk, amely az erő és összefogás jegyében megmutatja majd a világnak, hogy Magyarországnak újra helyét kell adni a nap alatt.

Ezért dolgozik a nemzet reménye és büszkesége: a magyar levente... Megirtuk ezt a dolgot úgy, ahogy a szívünk sugallta, ahogy a lelkünk diktálta. Megirtuk pedig azért, mert egy derék barátunk panaszosan azt írta, „*hogy a cselédnek leventébe kell menni és ha nem engedi a gazda, akkor megbüntetik nyolc pengőre. Majd azt kérdezi, mennyibe van ennek a csonkaországnak a levente, aminek — szerinte — semmi haszna nincs!*”

Ne vegye rossz néven ez a jászladányi barátunk, de szörnyü tévedésben van. És mi szeretnők szavainkkal kivenni ezt a tövist a lelkéből. Mindaz, amit ír, az olyan kicsiny dolog a nemzet ügye mellett, hogy talán szóra sem érdemes. A hazáért mindent mindenkinek meg kell tenni. Mert a haza minden előtt. És ha a haza elveszett, akkor szakadna reánk a borzalom ideje.

A haza pedig mi vagyunk, tehát önmagunkat védjük, amikor teljesítjük kötelességeinket. Régente senki sem szolt egy szót sem, ha három évig szolgált. Ezt természetesen vették. És most, hogy a fiatalág hetenkint eljár gyakorlatozni és tanulni, már ezt is sokalják?

Mi jobb — feltesszük nyíltan a kérdést — önszántunkból dolgozni a hazáért, vagy pedig idegen járom alatt rabszolgaként élni? Feleljen rá a falu népe.

Jászladányi barátunknak pedig azt írjuk, hogy ne hallgasson azok szavára, akik báránybörbe bujtatott farkasokként járnak a nép között és hintik a konkolyt, mert tüzet, vihart vetnek, amelynek aratása is pusztulás lesz. Azt írjuk, hogy szeresse féltett kincsünket, a magyar ifjúság intézményét, a leventét, mert itt készül az ifjúság nagy hivatására, amely nem más, mint a régi boldog Magyarország visszaállítása!

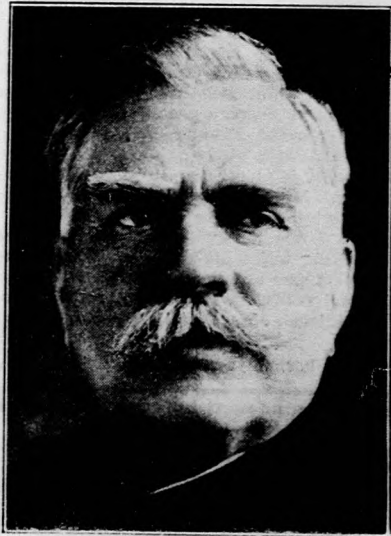
És ezért minden áldozatot meg kell hoznunk — még ha terhes is — és mindnyájunknak össze kell fogni.

Félre tehát a panaszkodással, a keserüséggel, amely nem jó tanácsadó és félre a kicsinykedéssel, mert a gátra lelkes, bizakodó és hazát szerető, tette kész emberek kellene.

Most ilyen idöket élünk, kedves jászladányi testvérem.

Kanizsai Lajos.

Vendéglösök, koresmárosok, olvasókörök figyelmébe! Minden községben, ahol mozi (mozgóképszínház) nincs, érdemes alaposan foglalkozni egy „*Pathé Baby*” vetítógép beszerzésével, mert ahhoz nem kell hatósági engedély, teljesen veszélytelen, mert nem éghet el. Olcsó, könnyü kezelés és üzembiztos. Üzemköltség nincs! Családoknak biztos jövedelmet jelent. (Részletre is kapható.) Kérjen még ma bővebb ismertetést a „*Vasárnap*” kiadóhivatalától, Budapest, VIII., József-körút 5.

Joffre francia tábornagy meghalt.

A 79 éves tábornagy a francia hadsereg első főparancsnoka volt a világháboruban; ő mentette meg 1914-ben Páris a német haderők támadása ellen. Visszérnyúlás miatt egyik lábát levágták, de magas kora nem bírta ki a veresztéséget és hosszas haláltusa után elhunyt.

Leleplezett üzérkedés hadikölcsön-kötvényekkel.

A budapesti főkapitányságon vizsgálatot indítottak egy társaság ellen, amely hadikölcsönkötvényekkel üzérkedett. A rendőrség tudomást szerzett arról, hogy Budapesten, a József-köruton levő Argus-vállalat körleveleket küldött szét az országba, amelyekben a hadikölcsönkötvények tiszszázalékos árban való megvásárlását ígérte. A rendőrség azonnal vizsgálatot indított, melynek során megállapítást nyert, hogy a vállalat a községi jegyzőkhöz december 22-én körlevelet intézett. Ebben azt állítja, hogy egy külföldi pénzesoport megbízásából hajlandó a községi lakosok hadikölcsönkötvényeit tiszszázalékos áron összevásárolni. Minden kötvénytulajdonosnak, aki hajlandó kötvényeit így eladni, előzetesen 1 pengő 50 fillért kezelési stb. költségekre kell lefizetni. A körlevél a pénzügyminisztériumhoz beadott kérvényre is hivatkozik, hasonlóképpen az alispánokhoz intézett beadványokra. Minthogy a vállalat a pénzügyminisztériumtól, sem máshonnan engedélyt nem kapott s a célja feltehetőleg csak az, hogy a kezelési költségeket megkapja, felhívja a rendőrség a községi jegyzőket, ugyancsak a hadikölcsönkötvények tulajdonosait, hogy az Argus-vállalattal ne bocsátkozzanak semmiféle érintkezésbe s részére ne is küldjenek be semmiféle összegeket. Ebben az ügyben a főkapitányságnál a bünyügyi nyomozás megindult.

Az Argus-vállalat vezetői közül Rádi Andor volt gazdasági régi ismerőse a rendőrségnek, Rádi a közelmúltban fuvarlevél-tesztelési ügyekkel kapcsolatban szerepelt a rendőrség előtt.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A Kormányzó Ur üdvözlése.

Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, újév napján déli 12 órakor fogadta a diplomáciai testület tagjait, akik az üjszertendő alkalmából szerencsekívánataikat fejezték ki az államfőnek. A Kormányzó Urat, aki Károlyi Gyula gróf külügyminiszter, Vértessy Sándor, a kabinetiroda főnöke, vitéz Somkuthy József tábornok, a katonai iroda főnöke és a szolgálattelvő számszolgálat kiséretében érkezett, a diplomáciai testület nevében Angelo Rotta pápai nuncius üdvözölte és többek közt a következőket mondotta:

A pápai nuncius beszéde.

— Az 1930. év szomorú örökséget hagy hátra. Valamennyi nemzetnél, bár különböző mértékben, gazdasági válság érzetű hatását. Ennek a válságnak a visszhatása legerősebben azokban az országokban nyilvánul meg, amelyeket legulsúlyosabban érintett a világháború. A magyar nemzetet súlyos terheként nyomják a pillanat nehézségei. Tanulva vagyunk annak, hogy a magyar kormány nem mulasztja el, hogy ne törekedjék minden erejével a válság enyhítésére alkalmas gyógyeszközök megtalálásán és alkalmazásán. Meggyőződés, hogy Főmagasságod kormánya által folytatott erélyes munka, amelyet a társadalom minden osztálya közös törekvésben egyesülve támogat, sikerrel fog járni. A válság teljes kiküszöbölése kétségtelenül nem következhet be, mert erre egyetlen ország jóakarata nem elegendő, ehhez nemzetközi rendszabályokra van szükség, de azt el kell érni, hogy enyhüljenek Magyarországot legkínosabban érintő hatásai.

— A magyar kormányt erősítse meg ebben a nehéz felada-

tában, a magyar nemzetet övező megbecsülés és növekvő elismerés. Bizonyosága ennek pénzügyi szuverenitásának viszonyára, ami a lefolyt év egyik elért eredménye.

— Áldja meg az Ursten Főmagasságod nemeslelkű törekvéseit és kormányának kitartó és céltudatos munkáját, biztosítsa dicső multu drága hazájuknak a szerencsét és a boldogulást.

A Kormányzó Ur válasza.

— Az elmúlt esztendő folyamán — mondotta a Kormányzó Ur — a magyar nép folytatta azt a munkát, amellyel a jövődő megelégedettségét reméli biztosítani magának. Különösen arra törekedett, hogy barátságos viszonyt létesítsen a külföldi nemzetekkel és az a gondolat vezérelte, hogy ültött az óra, amelynek erkölcsi enyhülést kell hoznia az elszegényedett és kimerült népek számára, hogy biztosíthassa számukra képességeik és tehetségeik teljes kifejtését.

— Bizonyos, hogy az ország ujjaéledésének munkája korántsem tekinthető még befejezettnak. Ennek tudatában és a külföldi államok segítségével azon igyekezünk, hogy nemzeti létünk feltételeinek javítására alkalmas helyzetet teremtsünk, amelyben azután kifejthetjük minden erőnket a magunk elé tűzött békés feladatok megoldására.

— Melegen köszönöm Excellenciának azokat a szíves jókívánságokat, amelyeket tolmácsolni kegyes volt.

A többi üdvözlés.

A Kormányzó Urat újév napján sokan keresték fel szerencsekívánataikkal. Fogadta Wlassics Gyula bárót, a felsőház elnökét, aki a felsőház, Almásy Lászlót, a képviselőház elnökét, aki a képviselőház és Klebelsberg Kunó gróf kultuszminisztert, a miniszterelnök helyettesét, aki a kormány jókívánságait tolmácsolta, majd vitéz Gömbös Gyula honvédelmi miniszter és vitéz Kárpáthy Kamilló tábornok a honvédség, vitéz Hellebronth Antal nyug. tábornok a Vitézi Rend, vitéz Jánky Kocsárd nyug. altábornagy, a Mária Terézia Rend magyar tagjai, Ripka Ferenc főpolgármester, Sipőcz Jenő polgármester nagyobb küldöttséggel a főváros, végül Ravasz László püspök és Némethy Károly v. b. t. t., a református egyház főgondnoka, a református egyház nevében fejezték ki jókívánságaikat.

Bethlen István gróf január hó 2-án, érkezett vissza vidéki tartózkodásáról a fővárosba és nyomban kihallgatáson jelent meg a Kormányzó Ur előtt, akit az új év alkalmából üdvözölt.

Mayer János újévi üdvözlése.

Mayer János földmívelésügyi minisztert az elmúlt héten felkereste a hódmezővásárhelyi választókerület polgárainak husztagu küldöttsége, hogy az újév alkalmából a választópolgárok jókívánságait és üdvözléseit tolmácsolja s egyuttal átnyújtsa a miniszternek azt a díszes, Hódmezővásárhely város címerével ellátott albumot, amelyet a kerület választópolgárai közül mintegy tizenkétezen írtak alá.

A minisztert Csáky Lajos dr. városi tisztifőgyőző üdvözölte, majd a küldöttség átnyújtotta a miniszternek a gyönyörű díszalbumot. A miniszter meleg válaszában köszönetet mondott az üdvözlésért, majd így folytatta:

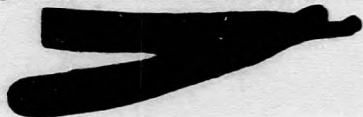
A miniszter beszéde.

— A közismert gazdasági megpróbáltatások a földmívelésügyi kormányzatnak igen sok gondot adtak és jól tudjuk mindannyian, hogy a mezőgazdaság jövedelmének egyharmadrészét veszítette el a katasztrófális árzuhanás következtében. Közél 800 millió pengő az a veszteség, amely a mezőgazdaságot érte.

— Természetesen nekem igen sok gondot okozott a jelenlegi helyzet. Ma olyan intézkedéseket kell tenni, amelyek hasonlóak az orvos intézkedéseihöz. A szükségesség parancsolja, hogy mélyebben beleavatkozzunk a gazdasági életbe, hogy intervenciók vásárlásokat hajtsunk végre, hogy a tözsdét se hagyjuk érintetlenül és hogy más olyan törvényes intézkedéseket tegyünk, amelyeknek következtében bizonyos terheket áthárítunk a fogyasztókra. Csúpan laikusok hihetik azt, hogy intézkedéseinkkel eredményt elérni nem tudunk, hiszen ezek az intézkedések olyanok, amelyeket a rendkívüli idők vonnak maguk után.

— Olyan időben, mint a mai, a politikai és társadalmi

Villanyerőre berendezett homoru borotva készürlés

Alapítási év
1897

Angol és solingeni finom acéláru raktár

FLASNER LAJOS házműves és

Budapest, VIII., József-körút 17. szám.

Készürlés és javítás olcsó áron. Lányirógépek javítása és eladása.

Vidéki rendeléseket 24 órán belül eszközöl.

Ezt a hirdetést vágja ki és vásárlásánál mutassa be. Kedvezményben részesül.

megmozdulások élénkebbek és a tömeg, amely a gazdasági helyzet súlyát jobban érzi, erősebben reagál minden megmozdulásra és a társadalmi szervezkedés terén törekszik a bajokból kiutat találni. Ez érthető is. *Nem szabad azonban megengedni, hogy az ilyen megmozdulásokat egyesek a tömeg megtévesztésére használják fel, hogy a mai gazdasági nehézségekből lépcsőket ácsoljanak maguknak az érvényesülésre és a népet olyan szervezetbe tömörítsék, amely nem felel meg azoknak az érdekeknek, amelyeket helyzetünk megkövetel.*

— Semmisen könnyebb ma, mint jelszavakkal ki-menni a tömeg elé s ezen a réven népszerűséget szerezni. De nem lehet tudni, hogy hova vezet az ilyen megmozdulás s ha a szervezkedést jóhiszemű vezetők is veszik a kezükbe, *nem lehetetlen, hogy a megszervezett tömeg azután megbízhatatlan vezetők kezébe kerül.* Azok a megmozdulások, amelyek az utóbbi időben keletkeztek, *nemzeti szempontból aggodalomra nem adnak okot, mert akik a mozgalom élén állanak, hazafias és kipróbált egyének.*

— Nem is erre a megmozdulásra utaltam előbbi szavaimban, csak azt kifogásoltam, *hogy egyesek szét akarják tagolni azt az erőt, amelyet a gazdasági társadalom magában foglal.* Ma arra van szükség, hogy mindenki egész erejének latbavetésével és szent akarással törekedjék a maga hivatását a lehető legjobban betölteni. *A sorsnak pörölycsapásai nem szabad, hogy ezt a nemzetet szétzúzzák. A megpróbáltatások acélossá és keménnyé tegyene bennünket.*

— *Szilárdan remélem,* — fejezte be beszédét a miniszter — *hogy a mai nehézségeket le fogjuk győzni és ha ez megtörténik, minden akadályon keresztül érvényesülni fog a magyar igazság.*

A megjelentek hosszas éljenzéssel fogadták a miniszter szavait.

A miniszterelnök bécsi utja.

Bethlen István gróf miniszterelnöknek legközelebbi külföldi hivatalos utja, Schöber kancellár budapesti látogatásának visszaszámolásaképpen, Bécsbe vezet. Mint értesülünk, a miniszterelnök január első felében szándékozik Bécsbe utazni. Az utazás célja, hasonlóan a törökországi és a németországi utéhoz, kizáróan a *barátságviszony ápolása.* A bécsi ut időpontjainak s programjainak végleges megállapításáról most folynak a megbeszélések.

Életbelépett az alkalmazottak felemelt kereseti adója.

A pénzügyminiszter az alkalmazottak különadójáról utasítást adott ki, amelynek értelmében az alkalmazottak különadóját már az 1931. évi január havától kezdve le kell vonni az illetményekből, még abban az esetben is, ha a január havi illetményeket január elsejét megelőzően fizették ki. Ha valamely alkalmazott 1931. január havi illetményéből a különadó bármilyen oknál fogva nem volt levonható, a munkaadó köteles a január havára járó különadót a február havi illetményekből levonni. Az alkalmazottak illetményéből levont különadókat a levonást követő hónap 15-éig kell beszolgáltatni. A rendelet ennek folytán a községek (városok) által az alkalmazottak kereseti adójának negyedévenként való fizetésére adott engedélyeket 1931. január elsejével hatályon kívül helyezte, úgy, hogy az összes alkalmazottak illetményéből levont összes adókat ezentul mindenkor havonként kell beszolgáltatni.

Készül a községi háztartásokat rendező törvényjavaslat.

December hó 30-án a belligyminiszteriumban Scitovszky Béla belligyminiszter elnöklésével fontos értekezletet tartottak, melyen a községi háztartások rendezéséről szóló törvénytervezet különböző pénzügyi rendelkezéseiről tárgyaltak. Az értekezlet során megállapodtak, hogy a törvényjavaslatba felveszik egy országos alap létesítésének tervét, amelybe befolyának mind azok a jövedelmek, melyeket az állam a községeknek és a városoknak most átenged s az így nyert alapból a városi és községi közigazgatást fedeznek. Azért tartják szükségesnek az országos alap megszervezését, mert ezáltal lehetővé tennék, hogy egyes községek és városok a tulajdos pótadóktól megszabaduljanak. Ha az országos alap nem nyújtana elég fedezetet a községi ad-

Forradalmi mozgolódás Spanyolországban.
Spanyol katonák őrzik a felkelő csapatoktól elszedett fegyvereket.

minisztráció kiadásaira, ami alatt a jegyző és különböző községi tisztviselők díjazását kell érteni, *akkor sor kerülne egy külön országos pótdó kivételére, amely egységes lenne, de ténnyesen kisebb, mint a jelenlegi pótdó.* A törvény rendelkezése szerint a községek tartoznak egyéb kiadásaira vonatkozóan normál költségvetést készíteni, melynek felülvizsgálatára és ellenőrzésére ugyancsak módot ad a javaslat. A javaslat intézkedik aziránt is, hogy az autonóm költségvetések ne terheljék meg túlságosan az adófizető polgárokat. A tanácskozáson a községi háztartások ügyében végleges megállapodás jött létre. A törvényjavaslat előreláthatóan január hó végén kerül az országgyűlés elé.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Mussolini újabb nyilatkozata a békerevizio szükségességéről.

G. Ward Price, Rothermere lord lapjának, a Daily Mail-nek szerkesztője, a budapesti Rákosi-szobor leleplezése után egyenesen Rómába utazott, ahol Mussolini magánkihallgatáson fogadta. Ennek eredményeként a Daily Mail ujévi száma hosszabb Mussolini-nyilatkozatot közöl. Mussolini nyilatkozata azzal a legnagyobb nyomatékkal hangsúlyozott kijelentéssel kezdődik, *hogy ő a maga részéről sohasem fog háborút kezdeni, hacsak őt nem ragadják torkon.* Európa nemzetközi ügyei most rettenetes feszültség állapotában vannak, aminek oka az európai nemzetek haderői között lévő óriási egyenlőtlenség. Bizonyos államcsoport rengeteg katonai tulsulya a Népszövetség előtti egyenlőséget pusztá komédiává alacsonyítja le. A haderők leszállítása mellett a békeszerződés revíziója is szükséges a biztonság kérdésének helyreállításához Európában. Bizonyos területi lehetőségeket helyesíteni kell. Erkölcsei igazságtalanságokat, mint amik Magyarországot megcsönkítása, jóvá kell tenni.

A vámkérdésben a cseh kormány zsákutcába került.

Szüllő Géza, a felvidéki keresztényszocialista párt elnöke, legutóbb nagy beszédet mondott a cseh-magyar szerződésen kívüli állapotról és a cseh kormány népszámlálási visszaéléseiről. Megállapította, hogy a vámkérdésben a cseh kormány zsákutcába került. Magyarországgal szemben szükkeblü volt és azt hitte, hogy Magyarországgal ma is úgy bánhatik, mint ahogy bánt tiz esztendőn keresztül. Nem számoltak azzal, hogy a magyar népet legyőzhették

ugyan, de önértétet nem vehették el. A helyzet árát a felvidékiek fogják megadni, akik ipari cikkeikkel nem juthatnak Magyarországra és így a gyárak — nem a cseh, hanem a felvidéki gyárak — kénytelenek üzemeiket csökkenteni vagy teljesen beszüntetni. A vámkérdésben a Felvidék öslakosságának legteljesebb elégedettségét és bizalmatlanságát kell kifejezni a kormányval szemben és meg kell tennie mindent a kormányzat megbuktatására.

A cseh kormányzat elnyomó és kizsákmányoló politikája ellen kelt ki az az országos kongresszus is, amelyet Léván tartott a felvidéki magyar nemzeti munkás- és földművespárt. Ez a párt, amely a Szentiványi József vezetése alatt álló felvidéki magyar nemzeti párt és a keresztényszocialista párt mellett vezető szerepet játszik, erős magyar érzésű vezetők alatt küzd a felvidéki ipari és mezőgazdasági munkásság érdekeiért. A kongresszus határozati javaslata megállapítja, hogy a kormány politikája Szlovénia népet erkölcsi és anyagi romlásba viszi. Ezért a kongresszus a kormánytól Szlovénia számára követeli az autonómia biztosítását és külön parlament felállítását felelős kormányval.

Elítelt orosz földművesek Lengyelországba szöknek.

December hó 30-án hajnalban Vilno közelében hatvan orosz földműves szökött át a lengyel határon. A földművesek elmondották, hogy vörös lovaskatonák üldözték őket s ezért kényszerültek átszökni Lengyelországba. Az orosz földművesek a határtól száz kilométerre lévő internálótáborból szöktek meg, ahonnan néhány nap múlva Szibériába, kényszermunkára vitték volna őket. A vörösök azért tartóztatták le a földműveseket, mert fellázadtak a szovjeturalom ellen. Az internálótáborból mintegy száz földműves szökött meg, akik közül azonban negyven elesett a vörös katonákkal folytatott harcban.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Idejében gondoskodjunk tavaszi vetőmagszükségletünkről.

Irta: Villax Ödön.

Télen át ér rá a gazda legjobban, hogy számot vessen, mit is kellene tavasszal vetnie? Van-e a tavasszal vetendő vetőmagvakból elegendő, az jó minőségű-e, kellően csirázó-e, stb.? A leggyakrabban ilyenkor még nem sokat törődünk a tavasziak vetésével s mikorra rá gondolunk, már itt is a vetés ideje, nincs időnk jó vetőmag beszerzésére, de gyakran még a meglévő magnak megfelelő előkészítésére sem.

A nemesített növények után nagyobb termésre számíthatunk. Ezért, ha viszonyaink közé jól beillő nemesített

magunk nem volna, úgy elsősorban is ennek a beszerzésére gondoljunk. Ne sajnáljuk azt a csekély költségtöbbletet, mibe a nemesített mag beszerzése kerül. Az a többtermésben több éven át megtérül. A nemesített magot közvetlenül a nemesítőtől vásároljuk. A nem nemesítőtől vásárolt, utántermelt magért gyakran éppen úgy meg kell fizetni a felrást s az ilyen mégis a legtöbbször csak olyan rossz, mint a régi gazdasági fajta.

Ha a régi fajtánkkal meg voltunk elégedve, vagy az ugyanis már nemesített, egy a régi fajtát vessük. De ne azt a magot, ami az eladásból megmaradt, hanem nagyobb mennyiségből rostáljuk át — szükség esetén kétszer-háromszor — a legszebb szemeket s azokat így a gyommagvaktól és léha szemektől gondosan áttisztítva, külön szellős és száraz helyen raktározzuk el. Ha a vetőmagnak szaga volna, vagy az éppen megdohosodna, esetleg penészt is fedeznének fel rajta, akkor idejében szerezzünk máshonnan vetőmagot. Szükség esetén az ilyen magot is elvethetjük, de csak akkor, ha azt előzően megcsiráztatva, annak csirázását legalább is 85—90 százalékon felülnek találtuk. Az olyan magot, amelyből 100 szem közül 85—90 szem nem csirázik, vetőmagnak lehetőleg sohasem használjuk. A gyengébben csirázó magból ugyanis hiába vetünk a rosszabb csirázószázaléknak megfelelően többet, mert annak csirázómagjaiból is mindig gyengébb növények fejlődnek. Ha az árpa, zab, továbbá a sűrűbbre vetendő és egyezendő növények, mint pl. a mák, dohány répa, stb. magja friss, nem dohos és semmi egyéb gyanu nincs arra, hogy az rosszul csirázik, akkor ezeket a magvakat nem szükséges csiráztatni. De viszont pl. a kukoricát lehetőleg mindig csiráztassuk, mert annak csirázóképességével gyakran bajok vannak.

A szopós borju takarmányozása és ápolása.

Ha a borju már életének harmadik hetében van, akkor a tej mellett kezd a szénából is szálalni. Ilyenkor adjunk elébe finom, virágzás kezdetén kaszált, meg nem ázott, u. n. borjuszénát, hogy fokozatosan táguljon a borjú és megindulhasson a kérődzés. De ha nagy a borjú étvágya, akkor inkább abrakot adagoljunk neki bővebben és ne kényszerítsük sok széna fogyasztására, mert akkor megnő a hasa. A szénát ne magas rácsból adjuk neki, mert úgy meggörbül a háta.

A 4—6 hetes borju már abraktakarmányt is egyék. A borju abrakolására legmegfelelőbb lesz a zab zuzott állapotban, melyhez keverhető lenmagliszt, lenmagpogácsa, malátacsira, a 8—10 hetes kortól kezdve pedig már olajpogácsa, korpá, borsódara, lóbabdara, árpadara, stb. is. Az abrakkal ne fukarkodjunk. Uradalmi tehenészetekben a szopós bikaborjakra 1—1.5 kg., az üszőborjakra 0.8—1 kg. abrakot szoktak naponta számítani. Szénából ugyancsak 0.5—1 kg. szokott lenni a napi adag.

Az abrakhoz keverjük naponta 1 kávéskanálnyi takarmánymeszet, mert a gyorsan növo borjunak több mézre van szüksége, mint amennyit a tejben kap. Ha ezt elmulasztjuk, akkor a borju a falat nyalja s így iparkodik kielégíteni mézvágyát.

Az elválasztással sietni nem célszerű. Minél tovább kap a borju tejet, annál erősebb, szívósabb, fejlettebb, formásabb jószág lesz belőle. Hazai viszonyaink közt az üszőborjakat 2—3, a bikaborjakat 3—4 hónapig szoptatják. Vannak gazdaságaink, melyekben az elválasztás idejénél nem a kor, hanem az elért súly az irányadó: a bikaborjakat akkor választják el, mikor 175, az üszőket pedig, mikor 150 kg.-ot nyomnak.

Az elválasztás mindig fokozatosan eszközöltessék. Először térjünk a naponta kétszeri, egy hét múlva az egyszeri szoptatásra. Így elkerülhető a tejhas elvesztése.

A borju fekhelye meleg és nyugodt legyen; körülete ne legyen élénk járás-kelés, legyen jól almozott, száraz,

Magyar ember

magyar cégtől vásárol

minden hangszer,

melyet a legfinomabb minőségben és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY

hangszertelepe szállít.

Budapest, VI./29. Király-utca 38.

Kérje most megjelent új árjegyzékemet.

lehetőleg napfénytől bevilágított. Legfontosabb minde- nekfelett az, hogy tiszta és tisztán tartható, jól fertőt- leníthető legyen a borju fekvőhelye. Ugyanis a borjakat pusztító fertőzőbetegségek előidézők baktériumai az alom- ról, a padlóról, a jászórlól, stb. berendezési tárgyról jut- nak a borjak bélcsatornájába. Ez a körülmény figyel- metessen bennünket arra, hogy a borjuketrec falainak, a jászórnak, az istállóedényeknek tisztántartására nagy gondot fordítsunk. Hogy az esetleg beteg borju testéből a bélsárral, nyállal, vizelettel kijutó milliónyi baktérium mielőbb megsemmisüljön, meszeljük és fertőtlenítsük a borjuketrecet minél gyakrabban.

A szopós borju a bőrápolásért is hálás. Naponta ke- féljük tehát le a szőrkontósét és időnkint vizsgáljuk meg különösen szarvtövét, vállát, a nyakát, s ha talán tetvek fészkelték volna oda magukat, irtsuk őket azonnal petro- leumos olajjal, vagy 3 százalékos kreolinoldattal . . .

Apró jó fanácsok.

A kiszagdák között kiosztott nemesített vetőmagvak után a kerületi mezőgazdasági kamarák által egybegyűjtött s Grabner Emil főigazgató által feldolgozott adatok szerint sok száz hold általában katasztrális holdanként a következő terméstartalmak mutatkoztak: Buzánál 250 kg., rozsnál 187 kg., árpánál 258 kg., zabnál 204 kg., szemes tengerinél 413 kg. Ha ezeket a holdan- ként mutató terméstartalmakat az országos átlagterméssel összehasonlítjuk, ezek megfelelnek egy 30 százalékos termés- többletnek, ami röviden azt jelenti, hogy a nemesített vetőmag- vak alkalmazása által az eddigi átlagokat legalább egyharmad- dal lehetséges emeltnünk.

A közönséges karbolineumot, mellyel a kerítés-oszlopokat stb. szokták bekenni, gyümölcsfák permerezésére nem szabad

felhasználni, mert az a fát is tönkreteszi. Erre a célra csak a vízzel jól keveredő, azt tejszínűre változtató, u. n. gyümölcsfa- karbolineumot szabad használni. Ilyeneket árulnak dendrin, neo- dendrin, enda stb. néven.

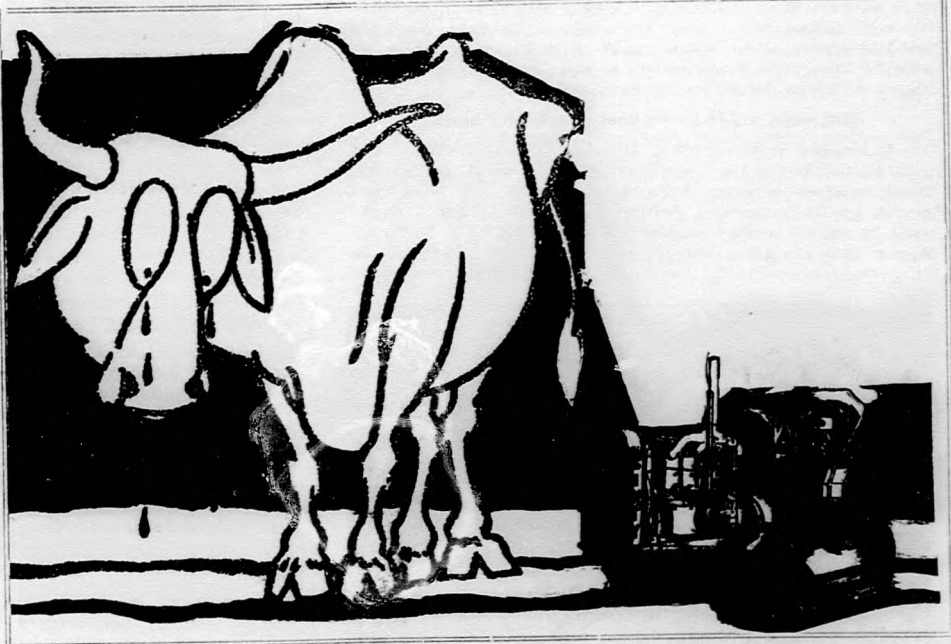
Homokon gazdálkodóknak nem győzzük eléggé ajánlani a homoki borsó termelését, a kötöttebb talajon gazdálkodóknak pe- dig a lucerna nagyobb mérvű felkarolását. A megbízható magyar lucernamagnak a külföldön is jó placa van, így a lucernater- melés magtermeléssel kapcsolatosan igen jelentékenyen fejlesz- tető anélkül, hogy a túltermelés veszedelmétől kellene tartan- nunk.

A jégvermet tisztítsuk ki, szellőztessük ki és rakjunk rózsét a fenekére. A rózsé itt a jég alá jobb, mint a szalma, mert a szalma könnyebben rothad, miközben meleget fejleszt s így ol- vastsítja a jeget. A verem megtöltését végezzük akként, hogy a jeget apróra zuzzuk; ha erősen fagy, akkor 50—60 cm. vastag- ságu ilyen törött jégrétegre töltünk annyi vizet, hogy a víz a jégtöredék közti üregeket kitöltse s a jégdarabokkal együtt egy jégtömbbé fagyjon. Természetesen ezt nem tehetjük meg, ha a behordott jeget megenyhült időjárás mellett kell a verembe rakni. Így töltjük meg rétegről-rétegre a vermet. Hideg éjjeleken tartsuk nyitva a verem ajtaját, hogy a jég megacélosodjon. Ha azonban már az időjárás enyhülni kezd, a jég tetejét leszalmá- zzuk, hogy a kívülről behatólag meleg ne olvassza meg a jeget. A hő visszatartására legjobb a szalma. A szalmával ne takaré- koskodjunk. A jég és a tető közét, valamint a külső és a belső ajtók közelét tömjük meg minél szorosabban szalmával s készít- sünk az ajtókra is rámás szalmabetéteket, hogy biztosan meg- védjük a külső meleg levegőtől a nagy fáradtsággal összehordott jégkészletet.

**ROSSZ TALAJON
ELPUSZTUL
AZ ÖKÖR**

**NEM SIKERÜL
A MÉLYSZÁNTÁS**

**HOLDANKÉNT
HUSZ PENGŐVEL
KEVESEBB
TEREM**

MINDEN NEHÉZ TALAJON KÖNNYEN DOLGOZIK, KEVESEBT FOGYASZT,

AN JÁR :

CATERPILLAR
REG. U.S. PAT. OFF.

STEYR MŰVEK RT. BUDAPEST, VI., Lehel-utca 25.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG GAZDATÁRSADALMI HIREK

Olcsó lóhere- és lucernavetőmagot ad ki a debreceni kamara.

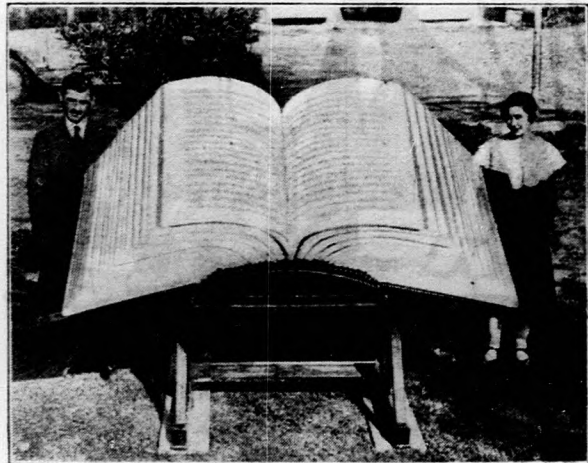
A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara az új esztendőben is biztosítani akarja a gazdaközönségnek jóminőségű, hazai származású fehércémkés, ólomzárólt lóhere- és lucernavetőmagokkal való ellátását, amiért is egyszerre nagy mennyiségben rendel meg a gazdák részére a szükséges vetőmagot. Az érdekelt gazdák a lóhere- és lucernavetőmag iránt való kérelmeiket az előjárásnál január hó 15-ig jelentsék be. A bejelentett igényléseket legkésőbb január 20-án kell beküldeni a kamarának, hogy a kamara a vetőmag lekötése iránt még január hó folyamán intézkedhessen. A lóhere- és lucernavetőmagok beszerzési ára — a kamara számítása szerint — tizenöt-husz százalékkal lesz olcsóbb a kiskereskedelmi árnál. A vetőmagok pontos árát az összeírások beérkezése után a kamara közhírré teszi.

Már most meg kell tenni mindent az új termés értékesítésének előkészítésére.

Veszprém vármegye törvényhatósági bizottsága az elmúlt héten Körmeny-Ekes Lajos főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, melynek nagy érdeklődéssel kísért tárgya volt Holitscher Károly gazdasági főtanácsos, a Felső-dunántúli Mezőgazdasági Kamara alelnökének elfogadott határozati javaslata, amely szerint a törvényhatósági bizottság egyrészt hazafiás kötelességének tartja azt, hogy teljes tárgyilagossággal elismerje a kormány abbéli jószándékát, hogy a bolettára vonatkozó 1930. évi XXII. törvényeikk életbeléptetésével iparkodott a mezőgazdaság helyzetén segíteni, másrészt aggodalommal mutat reá arra a jelenségre, hogy a törvény életbeléptése óta a gabonacmüvekben és egyéb mezőgazdasági terményekben egyre súlyosbodó árhanajatlás következett be. Ennek fogva arra kéri a kormányt, hogy a szükséges intézkedéseket kellő időben tegye meg. Nyomatékosan kéri a megfelelő intézkedéseknek olyan időben való életbeléptetését, hogy a gazdaközönség és a kereskedelem kellő időben felkészülve foghasson az új gabonatermés értékesítéséhez.

Miniszeri anketót sürgetnek a szőlőbirtokosok.

A Magyar Szőlőbirtokosok Országos Társasága most tartotta Bottlik István báró felsőházi tag elnöklésével igazgatósági ülését, amelyen behatárolt foglalkozott a szőlő- és bortermelő gazdák súlyos helyzetével. Bessenyei Zénó dr. képviselő részletesen ismertette azokat az eszközöket, amelyekkel a bortermelés mai válságán könnyíteni lehetne. Javaslataira elhatározta az igazgatóság, hogy Bottlik István báró felsőházi tag vezetésével

A világ legnagyobb bibliája.

Los Angelesben (Amerika) egy nyomdász elkészítette a világ legnagyobb bibliáját. A könyvszörnyetnek 8048 oldala van és súlya 550 kilogramm. A könyv táblája erős fából készült. Az óriásbiblia két esztendei munka eredménye. — Képünk a bibliát, a nyomdászt és feleségét ábrázolja.

eljár illetékes helyen és megsürgeti annak a miniszeri anketóknak összehívását, amelyet már korábban beígértek és amelynek feladata volna, hogy a szőlőgazdák válságának okait feltárva, megállapítsa a tennivalókat, Matta Árpád képviselő felszólalása után azt is elhatározta az értekezlet, hogy amennyiben nem sikerül a szóbanlévő miniszeriális értekezletet összehívni, úgy a Társaságok hírja össze a bortermelő gazdákat, a további tennivalók megállapítása céljából.

A dunántúli tengeri kedvezményes szállítása az Alföldre.

A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben a Dunántúlon termelt kukoricának az Alföldre való szállításánál a fuvardíjat mintegy 20 százalékkal mérsékelte. A kedvezmény kiterjed a dunántúli területeken fekvő MÁV és a kezeletükben lévő helyiérdekű vasutak vonalairól a következő vonalak állomásaira: a baja—bácsalmási vonal, a főlegyháza—majsa—kiskunhalasi vonal, a kiskunfélegyháza—szegedi vonal, a szentes—hódmezővásárhelyi vonal, a békés—csanád hév. vonal, a szeged—gyulai vonal, a szeged—csanád vasút makó—kétegyházi vonala, a mátra—körösvidéki hév. nek kisujszálás—kőtegyáni és dévaványa—gyomai vonalának állomásaira; rendelt és onnan fuvarszekéren elfuvarozott, illetve ott kirakott szemes tengeri küldeményekre visszavonásig, de legkésőbb 1931. évi május hó végéig. A kedvezmény igazoláshoz költve nincsen.

Néma tüntetés a revízió mellett újév napján. A Magyar Revíziós Liga felkérte a magyar nőket és magyar ifjakat, hogy január első napján déli tizenkét óraker mondjanak rövid, csendes imádságot, amelyben kérjék az Igazságos Istent, hogy áldja meg Rothermere lord nemes törekvését s vegye el a magyar néptől a megpróbáltatásnak és a szenvedésnek keserű poharát. A felhívásnak a társadalom legszélesebb rétegei eleget is tettek.

Rothermere lord sürgönye a Revíziós Ligához. A magyarok barátja, Rothermere lord, a Magyar Revíziós Liga újévi köszöntésére a következő táviratot intézte Herczeg Ferenchez, a Magyar Revíziós Liga elnökéhez: „Mélyen meghatótt a Revíziós Liga üzenete, melyben az egész magyar nemzetet felhívja, hogy ma értem imát mondjanak Szívembe zárom a szenvedő magyar nemzetet! Szíveskedjék a magyar társadalomnak nemes megemlékezésért legőszintebb köszönetemet tolmácsolni. Rothermere.”

Felfüggesztették az esztergomi polgármestert. Huszár Aladár dr. esztergomi főispán január hó 2-án felfüggesztette állásából Antony Bélát, Esztergom város polgármestert és elrendelte ellene a fegyelmi eljárást. A polgármester állítólag a szanálási idő alatt több rendbeli hivatali szabálytalanságot követett el s a főispán ezért felfüggesztette fel állásától.

Kitüntetett juhász. Mayer János földművelésügyi miniszter Jung József hidasí juhászt ötvenhét évi szolgálata elismeréséül oklevéllel és pénzjutalommal tüntette ki. A község nevében Schöll Lajos főesperes üdvözölte a kitüntetett juhászt, akinek nagyapja és apja is juhász volt.

Nyolclábú és háromfülü bárány. Franciaországban a Lyon mellett lévő Orange községben furcsa kis bárányt ellet az egyik gazdálkodó juha. A bárányka három füllel, nyolc lábbal és két farkkal jött a világra. A kis torzszülöttet, amely csak néhány óráig élt, a lyoni állatorvosi főiskolán kitömték.

Kisemberek a szegényekért. Kiss János öcsényi csendőrmester szerény fizetéséből a karácsonyi ünnepek alatt tíz öcsényi szegénygyermeket vendégelt meg és ajándékosomaggal osztott ki a gyermekek között. — Némédi József tápiószelai kisgazda karácsony napján a falu szegényei közül harmincötöt látott vendégül, hogy ezzel jó karácsonyt szerezzen a rászoruló szegényeknek. Mindkettőjük nemes áldozatkészsége a legnagyobb elismerésre méltó.

Szabadlábra helyezték Zavaros polgármestert. Mint emlékeztet, Zavaros Aladár dr. székesfehérvári polgármestert öt hónappal ezelőtt különféle szabálytalanságok miatt állásától felfüggesztették. A polgármester azóta vizsgálati fogságban volt. Most a védő kérelmére az ítélőtábla Zavaros Aladár dr. polgármestert szabadlábra helyezte. Az eljárás természetesen tovább folyik ellene.

Kitüntetett körjegyző. *Horthy Miklós* Kormányzó Ur *Molnár István* felsőbbi körjegyzőt nyugalomba vonulása alkalmával a IV. osztályu magyar érdemkereszttel tüntette ki. A díszes kitüntetést a járás főszolgabírája a község ünnepi közgyűlésén adta át a kitüntetettnek.

Magyar Munkások Naptára címen *Steuer György* dr. ny. államtitkár, a földmunkásszövetkezetek kormánybiztosa, egy tartalomban, mint kiállításban figyelemreméltó kalendáriumot adott ki 1931. évre. A naptár elsősorban a ponyvákön szereplő naptárakat, a vásári főmunkákat van hivatva pótolni, amelyek lélekmozgató hatását annyiszor tapasztalhattuk. A *Magyar Munkások Naptára* erkölcsi és hazafias tekintetben teljesen kifogástalan, egy komoly, mint szórakoztató részében. Főlétebb kívánatos tehát, hogy földmivelő népünk körében elterjedjen. A naptár részletesen ismerteti az agrárszövetkezetet és a földmivelő nép anyagi és erkölcsi javán uralkodó társadalmi intézményeket és a gyakorlati gazdálkodásra is ad hasznos utalgazdálkodásokat. A naptár tetszetős kiállítása és gazdag tartalma ellenére igen olcsó, darabonként bérmentes küldéssel 1 pengő, tíz példány megrendelése esetében azonban darabonként 70 fillérért küldi meg a *Munkavállaló Szövetkezetek Központja*, Budapest, V., Nádor-utca 22. (Cs.)

Meggyógyult a Kormányzó Ur unokája. *Horthy Miklós* kormányzó unokája, *Horthy Nicolette*, ifj. *Horthy Miklós* másfél éves leánykája, karácsony előtt egy héttel megbetegedett s december 18-án beszállították a Szövetkezetek Erzsébet-kórházába. A kisleányon két oldali koponyalékelést végeztek s az operáció olyan jól sikerült, hogy december 28-án már gyógyultan el is hagyta a kórházat. Amíg a kis beteg a kórházban volt, szülei minden nap mellette voltak. *Horthy Miklós* Kormányzó Ur is többször meglátogatta.

Tizenöt évi hadifogság után hazajött egy mérnök. Tizenöt évi távollét után *Szekszárdra* érkezett *Parrag Tibor* mérnök, aki még 1915-ben a Zlota-lipai harcok alkalmával esett hadifogságba. A mérnököt időközben — minthogy évekig semmi hírt sem kaptak róla — holtta nyilvánították. *Parrag* az orosz területől Kínába menekült, ahol mint mérnök dolgozott, míg most végre tizenöt évi távollét után hazaérkezett Magyarországra.

Harmincezer dollár örökölt egy halálraítelt. Angliában történt a nem mindennapi eset, hogy egy *Gerret Venbushkirk* nevű kantwelléi órák, akit gyilkosságért a bíróság halálra ítelt, a napokban egy ismeretlen távoli rokonától harmincezer dollár örökölt. A földhözragadt gyilkos elkeseredve jegyezte meg, hogy a világ legnagyobb vagyonának sem tudna örvendeni az akasztófa árnyékában.

Ötvenéves a Magyar Távirati Iroda. A magyar lapok könyvatos tudósítója, a Magyar Távirati Iroda január 1-én ünnepelte fennállásának félszázados évfordulóját. A Magyar Távirati Iroda az elmúlt ötven esztendő alatt pártatlanul tudósította a magyar sajtót, a magyarországi és külföldi eseményekről. A Magyar Távirati Iroda jelenlegi szervezetét *Kozma Miklós* miniszteri tanácsos, az iroda mostani elnökgazdátja 1920 augusztusában alkotta meg. Ma a Magyar Távirati Irodának az országban huszonhárom kirendeltsége és összesen négyszázhetvenhárom tudósítója van.

Nagy forgalom az új dunaföldvári hidon. *Dunaföldvár* község forgalma az új hid megnyitása óta állandóan emelkedik. A hetivásárokon három-négyszáz solti szekér szokott megjelenni és az ottani termékeket autókön még *Kecskemét* közelébe is elszállítják. Növekedett a dunaföldvári polgári iskolai tanulóinak száma is, mert a hid megnyitása után negyven solti gyermek iratkozott be a dunaföldvári iskolába. A dunaföldváriak a hidon keresztül gyors összeköttetést szeretnének szerezni *Fülep-szállással* és már autóbussz-engedélyt is kértek a minisztériumtól. Az autóbussz-forgalom megindulásával a jelenlegi lassu közlekedés helyett mindössze két és fél óra alatt lehet majd *Dunaföldvárról* Budapestre utazni.

December 29-ike óta Tolna-megyéhez tartozik Bogyziszló. December hó 29-én adta át *Szentpétery* Lajos kalocsai főszolgabíró a törvényhozás által Tolna-megyéhez csatolt *Bogyziszló* községet Tolna vármegye központi járás főszolgabírájának. A Pestvármegyénél visszamaradt Duna-balparti területeket *Nemesnádudvar* és *Fajs* községek kapták. *Bogyziszló* község az átadás alkalmából délben vendégül látta a megyei hatóságok kiküldöttét.

Tizenhárom évig hordta a szívében a puskagolyót. Egy *Olivér Veale* nevű ötven éves angol kereskedő londoni üzletében a napokban hirtelen összeesett és meghalt. A boncolás alkalmával *Veale* szívében egy német puskagolyót találtak. A kereskedő családja elmondotta, hogy az elhunyt kereskedő a világháboruban még 1917-ben súlyosan megsebesült, azonban a golyót nem sikerült a testéből eltávolítani. A golyó szilárdan beágyazódott a szív szövetébe, úgyhogy jelenléte nem zavarta a szív működését. Az orvosok megállapítása szerint a halált most sem a puskagolyó okozta.

Rabolt, hogy pénzt szerezzen nősüléshez. A napokban *Piliszentlászlón* egy ismeretlen fiatalember leütötte *Csernyik József* 73 éves gazdálkodót, aki a kocsmából hazafelé tartott. A támadó az idős gazda zsebéből negyven pengőt elrabolt, majd elmenekült. A szentendrei rendőrség megállapította, hogy a rablást *Dankovics József* husz éves községbeli legény követte el, akit hamarosan el is fogtak. *Dankovics* beismerte a rablást és azzal védekezett, hogy nősülni akart s mivel szegény ember, a házassághoz szükséges pénzt rablás útján akarta megszerezni. Az utonálló legényt letartóztatták.

Letaposta a bika a csordást. Az adonypusztaszabolcsi uradalom csordását, *Keller Jánost*, az uradalom egyik bikája december 29-én felöklelte. *Keller* itatni vitte a bikákat, de az egyik állat megvadt, a csordának rontott, szarvaival felkapta, majd pedig a földre dobta és megröptette. Az elősiető béresek nagy nehezen elhajtották a bikát, mielőtt áldozatát megélt volna. Kellert súlyos állapotban szállították be a székesfehérvári kórházba.

Mérget adott hashajtó helyett. *Vig Mihály* kápolnai bérsgazda mult év februárjában megbetegedett és fiát a szomszéd uradalom tanyaszádjához küldte, hogy részére hashajtó céljára keserűsöt kérjen. A szomszéd gazdálkodó, *Budai István*, szerzett is *Vig Mihály* részére hashajtót, de amikor az idős ember bevette a szert, attól rövidesen szörnyű kínok között meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen embernek *Budai* nem keserűsöt, hanem permetezéstől visszamaradt mérges bárium-sót küldött. Az egri törvényszék *Budai István* gondatlanság miatt egy hónapi fogságra és a perköltség megfizetésére ítélte. Az ítéletet a napokban a tábla is jóváhagyta.

Örökre eltiltottak a vezetéstől egy soffort. *Klopper Sándor* taxisoffor szilveszter éjszakáján Budapestben az Erzsébet-körúton autójával nekihajtott az utca közepén álló közlekedési rendőrnök. A rendőr csak az utolsó pillanatban tudott elugrani az autótól. A soffor ezután továbbszáguldott. Az Oktogon téren az őrszemes rendőr felugrott az autót hátsóhátsórára és megállást parancsolt, de a soffor nem állt meg, hanem továbbrohogott kocsijával és magával vitte a rendőrt. Végül is, mikor egy pillanatra lassított az autót, a rendőrnök sikerült leugornia és felmenni az autót rendszámát. A rendőrbíróság a soffort, aki ittás állapotban száguldott végig a főváros utcáin, tizenöt napi elzárásra és száz pengő pénzbüntetésre ítélte, továbbá örökre eltiltotta a gépkocsivezetéstől.

SZIBÉRIA

Pjesischanka-Ciát

volt hadifoglyai és azok hozzátartozói, továbbá mindenki, akit százezreknek a szibériai rabtságban eltöltött sorsa érdekel, olvassák el

vitéz Garamszeghy Sándornak

a Nemzeti Színház művészenek most megjelent

Vörös Bilincs című könyvét.

Ez az első „hitelesített hadifoglyó regény”, melynek bevezető sorai vitéz *Gömbös Gyula* honvédelmi miniszter írta.

336 oldal, 113 eredeti szibériai felvétellel.

A könyv ára 5.— pengő.

Ezt az örökbecsű könyvet az *Uj Barázda* előfizetői és állandó olvasói 5 pengő helyett 3 pengő 80 fillér mérsékelt árral kaphatják.

Megrendelhető az *Uj Barázda* kiadóhivatalában, Budapest, VIII., József-körút 5. szám.

PÁSZTORTÜZ.

Egy magyar író halálára.

Karácsony hetében a „Vasárnap“ olvasóközönségének is régtől ismert kedves írója hunyt el a pesti hideg kövek között csendben, észrevétlenül. Aznap délután temették el a kereszturi tömegtemetőbe Somlay Károlyt, amikor a karácsonyesti hó hulldogálni kezdett és a Jézuska-várók az est jöttével boldog családi köreikben felgyújtották a karácsonyfák száz, ezer milliónyi kisgyertyáját szerze az egész világon.

Jó Somlay Károly sírját még a szentestén belepte bé-kéltető, szelíd fehérségével a karácsonyesti hóhullás. Bár azóta már napok, hetek multak: — inhol felgyújtom pász-tortüzemet a más sorsra érdemes magyar író magános sírjánál. A kegyelet tüzevel rávilágítok a derék testvér és tiszta lelkű magyar író végtelenségbe tűnő alakjára, bús sorsára.

Itt a hideg pesti hótömegek között, a nemzetközi di-vatoknak, idegen törekvéseknek jórészt behódolt, ami ma-gyar örömeink és fájdalmaink iránt érzéketlen pesti nép hullámveréseiben elszigetelt, ostromolt magyar öröklye például a „Vasárnap“, az őrszemek pedig az ezen és hasonló törekvésű és eszményű újságoknak a munkatársai és a Somlay Károlyhoz hasonlóan küzdő írók. A magyar Golgotha keresztjét cipelik mindannyian a végső leroska-dásig. Mennél magyarabbak, annál súlyosabb keresztet döntenek vállukra, annál hegyesebbek, vaskosabbak a sze-gek, amelyekkel szívüket, testüket átverik.

Ez a most eltávozott szürke megjelenésű, csendes író ember, a hatvankét évet élt jó öreg Somlay Károly ide fent Pesten a legmagyarabb írók, a leghűségesebb őrsze-mek sorába tartozott. Valahonnét talán Gömörből és a pataki kollégium tájékaról indult el? Az eredeti családi neve a keményfajú magyarságot kifejező Sulyok-név volt. A Duna-Tisza-koze, a Tiszántul, Erdély, a Felföld, Du-nántul mind, mind ezer és ezer bájós, kedves, tanulságos megírivalót szolgáltatott a gyönyörű magyar föld, a nes-mes magyar nép eme szerelmes költőjének. Minden betű-vo-nása, minden elgondolása, minden meséje — rajzok, el-beszélések, kisvárosi és falusi történetek, történelmi regé-nyek, tájak és emberek varázsos megelevenítései — mind az ezeresztes magyar élet zengő, aranyalmafájáról, tündérszép birodalmából erednek. . . . Hirt, nevet szer-zeni, gondatlan, nyugodt, szerény elhetést biztosítani ta-lán éppen ezért — tiszta, őszinte magyarság miatt — nem sikerült neki. . . . Miközben szive vére elfolyt, lelke gyöngyei a Golgothához vezető tuskés gyalogut porába szó-ródtak és össze nem számolt kincseket adott népünknek, — a nyomorúság, a részvétnélküli szegénység volt osz-tályrésze. A falat kenyérért, a dermedt testét melengető nyaláb tüzrevalóért napról-napra kellett hazálni, gyakran lesújtó, rideg visszautasítást elszenvedni. . . . Mignem — a magyar írórsors fájdalmas jelképéül — leroskadt és vi-rágnélküli havas sírjába dőlt időelött. . . . Akik írásait szerették, akik mindig igazmagyar írásaiban egyszer-egyszer gyönyörködtek, ne sajnáljátok egy imát az ör-helyén elpusztult derék magyar őrszemért.

MÓRICZ PÁL.

Tizenkét évi börtönrre ítélték az áruló őrnagyot. Csepregi Horváth Antal vezérkari őrnagy, aki legutóbb Szegeden teljesí-tett szolgálatot, kilöfőle katonai iratokat akart idegen kézre juttatni. A katonai hatóságok idejekorán észrevették az őrnagy eltévelyedését és megakadályozták a hadititkoknak ellenséges kézre való juttatását. A megtévedt katonatiszt bünygyében a napokban hirdetett ítéletet a budapesti honvédtörvényszék. A törvényszék csepregi Horváth Antalt tizenkét évi súlyos börtönrre és tisztviselőjének megfosztására ítélte.

Kirabolta önmagát a vonaton. Herzog Sándor pozsonyi kereskedő a közelmultban feljelentést tett a nagyszombati esem-rendőségnek, hogy a pozsony—zsolnai gyorsvonaton két isme-retlen férfi megátámadta és 340.000 csehekronát kitevő kész-pénzt elrabolta. A megindított nyomozás megállapította, hogy a rablóátámadást a gabonakereskedő találta ki azért, hogy el-sikklasszon 340.000 csehekronát, amelyet a Tót Általános Hitel-bank pénztáránál vett fel. Herzogot azonnal letartóztatták.

Gyilkosság a táncteremben. Ujfehértó község határában a napokban leventebált tartottak a környék leventéi. Tán-c közben Farkas Lajos husz éves levente késsével nyakonszurta Szabó Ferenc husz éves leventét. Szabó pillanatok alatt elvér-zett. A gyilkos leventét elfogták, kihallgatásakor bevallotta, hogy tettét féltékenységből követte el. A csendőrök a gyilkos legényt letartóztatták.

Ítélet a peregi verekedők ügyében. Még a nyáron ádáz ellenségeskedés tört ki Pereg községben a Répás és a Kiss csa-lád között. A két család azért baragudott egymásra, mert Répás Máriának Kiss Károly jómódu gazdálkodótól törvény-telen gyermeke született. A családtagok összevesztek az után s verekedés közben Répás Sándor zsebkésével vállon szurta idősebb Kiss Pált, majd amikor Kiss János apja védelmére sietett és fejbevágta a szurkáló Répást, Répás ifj. Kiss is megszúrta. A véres verekedés után Kiss Pál behaltot Répásék házába és ott Répás Istvánnal, továbbá Répás Máriát agyba-főre verte. A pestvidéki törvényszék a verekedők közül Répás Sándort két hónapi fogságra, Kiss Pált negyven pengő pén-zbüntetésre, Kiss Jánost pedig egy heti fogságra ítélte. A tábla a napokban tárgyalta az ügyet és jóváhagyta az elsőfoku íté-letet, amely jogerőssé vált.

Meghalt, mert nem vágta le a lábát. Tóth László nagy-körösi lakos a napokban elütötte egy száguldó autót, amely összeroncsolta a gazdálkodó ballábát. A súlyosan sérült Tóth Lászlót kórházba szállították, ahol le akarták vágni a lábát, de Tóth nem egyezett bele az operációba. A műtét elmaradása miatt Tóth vérmérgezést kapott, amelybe egy nap alatt bele-halt.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Hová forduljak csendőrséghez való felvételt vé-gyelt? 2. Mikor kezdődik a felvétel a vámrészmény? (12899. számú előfizető, Alsópáhok.) — **Felelet:** 1. Forduljon valamelyik csendőrkörületi parancsnoksághoz. Körületi parancsnokságok vannak: I. kerület: Budapest (L. Böszörményi-ut 21.; II. kerület: Székesfehérvár; III. kerület: Szombathely; IV. kerület: Pécs; V. kerület: Szeged; VI. kerület: Debrecen; VII. kerület: Miskolc. Irjon a parancsnokságokhoz és ott érdeklődjék a fel-vétel végett. 2. Még nem tudjuk, ha a felvételt megkezdődik, lapunkban hírelt adjuk. Jól tenné, ha érdeklőzne itt is a fel-vétel végett valamelyik vámkörületi parancsnokságnál. Buda-pesten a vámkörületi parancsnokság V., Lehel-utca és Aréna-ut sarkán lévő laktanyában (volt Albrecht-laktanya) van.

Kérdés: Milyen munkásokat visznek ki Franciaországba? (A. N. Bakta.) — **Felelet:** Franciaországba Sárvárról a se-lyemgyár munkásait vitték ki, előtte pedig a háború által sujtott francia vidékek felépítésére földmunkásokat és napszámo-sokat vittek. Jelenleg munkáskivétel nincsen.

Kérdés: Hol kaphatok bolgárkertészetről szóló könyvet? (12256. számú előfizető.) — **Felelet:** Kiadóhivatalunkban meg-kaphatja Végh: „A bolgár kertészet“ című könyvet, melynek ára 2 pengő 40 fillér.

Kérdés: 1. Egy javaslatot szeretnék benyújtani az Ameri-kai Egyesült Államok részére, kihez forduljak? 2. Mi a címe az amerikai Egyesült Államok elnökének? 3. Mi a címe Rother-merre lórnak? (F. K., Tiszaladány.) — **Felelet:** 1. Közölje az amerikai konzulátussal, amelynek címe: Budapest, V. kerület, Árpád-utca 12. 2. Mr. Hoover, President of the U. S. A., Washington, White House, U. S. A. 3. Lord Rothermere, North-cliffe House, Daily Mail, London, NW. 4.

Kérdés: Hol kaphatom meg a kihuzott olasz sorsjegyek sorsolási jegyzékét? (M. J.* Csicsópuzta.) — **Felelet:** A ki-huzott sorsjegyek számát közli a Merkur sorsolási értesítő, melynek kiadóhivatala Budapest, V. kerület, Gróf Tisza István-utca 6. szám alatt van.

HÁROM URFI SZÉKELY FALUSI TÖRTÉNET

...
IRTA: FÖLDES GÉZA

(7. közlemény.)

A fakanapé, meg a tulipános láda kikerült a szobából. Nem valók ezek ilyen uri butorok közé.

— Már bocsásson meg a világ, én ilyeneket uri házban meg nem tűrhetek, — mondogatta a szomszédoknak Szorgosné.

És amint telt, mult az idő, a világ csakugyan megbocsátott Szorgosnének. Hiszen Szorgoséknál már minden csak uri lehet. Ezt úgy megszokták, hogy már azon sem mosolygottak, ha Szorgosné emígy védekezett:

— Ócska bizony ez a ripsz garnitúra, de nem lenne szép tőlem, ha kidobnám, mert ez még az én édes mamámé volt...

Azt azonban meg kell mondanunk, hogy a „mamám“ szón még a türelmes közvélemény sem tudott mosolygás nélkül átsurrani.

A szalonba vitrin is került. A szomszédok ezt ugyan üvegesnek mondták. De hát mit értenek ők ehhez! A vitrinbe hovatovább több ezüst gyűlt össze. Sok megszorult ember Szorgos urban talált biztos vevőre. És így ne csodálkozzunk, ha egyik-másik darabon idegen monogram is ékeskedik.

Az a fődolog, hogy valamennyi tiszta ezüst.

— Echt ez mind, — magyarázta Szorgosné a szomszédoknak.

És amint teltek az évek, ezek mind családi kincsekké, igazi klenodiumokká váltak.

De új dolog is került a vitrinbe. Ez egy nagy diszes tokban tizenkét személyes ezüst evőkészlet. Ennek minden darabjára az Évike nevét vették fel.

A vitrinben a középső polcon áll. Fedele állandóan nyitva. Hadd lássák, hogy az is valódi, vagyis a Szorgosné megállapítása szerint: echt, még pedig igazi kínai.

De ezt a kínai kijelentést mindenki csak közönséges nyelvből minősítette.

Annyi bizonyos, hogy Szorgos urék mindent elkövettek, hogy urias nevelésű lányuk ezt az uri nevelést uri módon is mutathassa be a világnak.

De egy kis hiba mégis mintha volna ebben az uri nevelésben. És ezt a hibát annyival inkább meg kell látnunk, mert az Évike bizonyítványában a bontónból is meg van a kitünő. A valóságban azonban éppen ez nem látszik meg rajta.

Mert hát Évike a néniket és a többi ismerősöket éppen úgy köszönti, mint akármelyik székelly lányka. Semmi ceremónia. Még a fiatalemberekkel szemben is megmarad a legtermészetesebb egyszerűségben. A tréfákon jóízűen tud nevetni s uram bocsás, még ő is merészkedik tréfákat mondani.

A háznál is részt vesz minden dologban. Még a konyhában is állandóan segít az édesanyjának. S ha szabad ideje van, a boltban is kiszolgál.

De nemcsak kiszolgál. Egy-egy jó szót sem sajnál senkitől. Szóba áll mindenkivel s a régi lánybarátnókat ma is a régi szeretettel csókolja összevissza.

Tehát ott felejtette az intézetbe azt a híres bon-

tont. Ezért ugyan hiába fizetett olyan sok pénzt Szorgos ur.

A falu népe nem tud betelni az Évike kedvességével. Emiatt az édesanyja eleget is szegyenkezik.

— Ezért dobtuk ki azt a sok pénzt, — panasolja fünek-fának.

És állapítsuk meg azt is, hogy Évike az édesanyja ebbéli bánatával éppen semmit sem törődik.

Azt hisszük, az Évike feltünésére mégis csak a Kászonyi Lázár szive dobbant a legnagyobbat.

És ehhez azt is hozzá tehetjük, hátha a Szorgos ur boltját is szívesebben kereste Évikeért, mint a barátjaiért.

Lázár Éviket már gyermekleányka korától ismerte. De ez az ismeretség igazán nem jelent semmit. Egy előkelő diák, mondhatnók, társadalmi helyzete szerint világfi és egy jelentéktelen falusi gyermekleányka mi módon találhatna bármely vonatkozásban valami lelki közösséget?

Ha Évike a boltban volt, — pedig elég gyakran volt ott — Lázár már mellette settenkedett. Ilyenkor egy kicsit évelődtek, egy kicsit beszélgettek.

De ki tudna számot adni arról, hogy milyen méderben folyik az ilyen társalgás? Hiszen amikor egy csinos és szellemes ifju „társalog“, egészen melléke a társalgás tárgya.

Nem szoktak az ilyenre előre készülni. S ha nem sajnálnók a fáradságot és megfigyelni egy ilyen társalgást, nekünk kellene megállapítani, hogy együgyű szólásokkal kezdődik s hétköznapi banálitásokkal folytatódik.

Leírva, vagy fonográf lemezen megörökítve, a legtökéletesebb sületlenség volna. Pedig nekik mennyire tetszik!

De hát akármint mondanak a kritikusok, az a valóság, hogy Lázár majdnem minden délután talált valami ürügyet, hogy Évikevel évődhessek.

Lázárnak már a Károly és Zoltán jelenléte is terhére volt. De legjobban Szorgos urra neheztelt, mert ha ő megjelent a boltban, Évike feleslegessé vált s bement az édesanyjához.

Az ifjak nem tűnhettek el. Ott maradtak. Bufelejtőnek akadt a boltban egy kis itóka. És ebből fogyasztottak is bőven.

Igy tehát Évike akarva, nem akarva, a boltnak valóságos reklámja volt.

És azon se csodálkozzunk, hogy a Szorgosné nagyralátó tervei között ez a három ifju olyan rég ott motoszkál. Neki még nem volt választottja, de nyugodtan bízhatta a választást akár Évike-re is.

Őt tökéletesen megnyugtatta annak a megállapítása, hogy mind a három olyan párti, amelyekkel a Szorgos sok pénzét ősi nemesi koronával is meg lehetne aranyozni.

Sőt az ilyen nemesi koronát még a Szorgos ur pénze nélkül is elég fényesnek és értékesnek találta.

(Folytatjuk.)

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

ing Y elv véna

(Beküldte Saja Vilmos Földesről.)

2. Szórejtvény.

30 méter te

(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről.)

3. Pontrejtvény.

L . s . m . g . i . e . e . K . l . z . v . r . e . e .

(Beküldte Bodnár Imre Dögérről.)

4. Szórejtvény.

Sápadt az irigység színe virág

(Beküldte Domján Böske Szamosbecséről.)

5. Szórejtvény.

nem jobb $\frac{AT}{O}$

(Beküldte ifj. Cs. Nagy József Kaposszentbenedekről.)

6. Szórejtvény.

jód és SS

(Beküldte Marton Károly Csikostöltősről.)

7. Szórejtvény.

földmívelő szerszám S erőd
(a = o)

(Beküldte ifj. Nagy Lajos Dunaremetéről.)

8. Szórejtvény.

Apáállat 2×10
(h = n)

(Beküldte ifj. Bodri István Szekszárdról.)

9. Számrejtvény.

1 11 39 8 15 16 17	A „Vasárnap” is az.
13 14 31 34 20 9 5	Ritkán nyíló virág.
10 11 12 21 11 32	A legnagyobb állóvíz.
18 19 28 5 29	Férfinév.
2 27 22 30 9	Családtag.
23 33 38 40	Ragadozó madár.
4 5 6 7	Rög.
35 36 37	Menyasszony.
26 9	Földmives teszi.
24	Magánhangzó.
1—40.	Petőfinek egy szép verssora.

(Beküldte Frauenhoffer Ferenc Szarvasról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és a nyertesek névsorával az 5-ik számban közöljük.

A múlt évi 51-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Pontrejtvény: **Ki hogy gazdálkodik, úgy veszi hasznát.**
2. Szórejtvény: **Zuhatag.** 3. Pótlórejtvény: **Hosszu remény éde-
sebb, mint rövid meglepetés.** 4. Számrejtvény: **Magyarország
nem volt, hanem lesz.** 5. Szórejtvény: **Négyszemközt.** 6. Szórejtvény: **Verejték.** 7. Szórejtvény: **Krónika.** 8. Szórejtvény: **Páros
csillag az ég alján.** 9. Szórejtvény: **Órabér.** 10. Szórejtvény:
Napló.

Helyesen megfejtették: Bari József, Misinszki István, Lipécz György, Kovács Bálint, Gyürki Mariska, Szűcs Imre, Gerőcs Róza, Simon Viktor, Nagy M. János, Molnár Sándor, Mester István, ifj. In-
czedy Márton, Vancsa György, Sármezey Endréné, ifj. Gyurkovics Fe-
renc, ifj. Szántó István, Tóth Lajos, Fekete Imre, Német Sándor, Bodó Péter, Kovács Géza, Lizeti Pál, Dávid Sándor, Tóth Erzsi, Nagy Ju-
liska, Szabó Balázs, Bálint László, Kelemen Annus, Keserő József,
Szabó Imre, Vida Eszti, Pábián F. Péter, Pap János és Varga Imre.

Jutalomkönyvet nyertek: Ifj. Szántó István (Tápiószéle),
ifj. Gyurkovics Ferenc (Bajaszentiván), Cs. Szűcs Imre (Hód-
mezvásárhely), Misinszki István (Zugyraszántó) és Kovács
Juliska (Cegléd).

A múlt évi 52-ik számban közölt rejtvények helyes meg-
fejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten
közöljük.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Január hó 11-én, vasárnap.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Cegléd, Jászdósa, Kistelek. — Ló-, sertés- és kirakodóvásár: Debrecen. — Kirakodóvásár: Hódmezvásárhely.

Január hó 12-én, hétfőn.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Ape, Dévaványa, Dombrád, Eger, Jászládány, Kerta (sertésvásár bizonytalan), Ócsa, Rum, Szany, Szob, Verpelét. — Ló-, marha- és kirakodó-
vásár: Debrecen.

Január hó 13-án, kedden.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Gáva, Mihályi, Nagy-
börzsöny. — Ló-, marha- és sertésvásár: Sátoraljaújhely, Szik-
szó. — Kirakodóvásár: Eger. — Marha- és kirakodóvásár:
Debrecen.

Január hó 14-én, szerdán.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Balatonfüred, Mány,
Polgár. — Ló-, marha- és sertésvásár: Csorna, Székesfehérvár.

Január hó 15-én, csütörtökön.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Szabadszentkirály.

Január hó 16-án, pénteken.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Csenger, Szerencs.

Január hó 17-én, szombaton.

Sertésvásár: Kiskunfélegyháza.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATŐZSDE,

(Fővárosi árak január hó 5-én.)

KÉSZÁRUPIAC

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a
vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények
valóságos forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza tiszavidéki 77 kg-os 13.60—13.90, 78-as 13.70—14.05, 79-es
13.95—14.45, 80-as 14.00—14.60, 81-es 14.00—14.70; felsőtiszavidéki
77 kg-os 13.50—13.65, 78-as 13.65—13.75, 79-es 13.85—13.95, 80-as
13.90—14.00, 81-es 13.95—14.00; jászági 77 kg-os 13.50—13.65,
78-as 13.65—13.80, 79-es 13.85—14.00, 80-as 13.90—14.05, 81-es
13.95—14.20; fejeermeyei, dunántúli, pestvidéki és bácskai 77 kg-os
13.50—13.60, 78-as 13.65—13.75, 79-es 13.85—13.95, 80-as 13.90—
14.00, 81-es 13.95—14.10. — *Közs* pestvidéki 8.90—9.00, más 8.90—
9.00. — *Árpa*: takarmány, elsőrendű 13.00—14.00, közép 12.50—
13.00, sörárpa fm. 19.00—21.00, egyéb 15.00—17.00. — *Zab*, első-
rendű 19.75—20.00, közép 19.50—19.75. — *Tenyeri*, új tiszavidéki
12.15—12.25, új dunántúli 11.30—11.50. — *Korpa* 8.80—9.00 pengő
métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan termé-
nyekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő
mulva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha
valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg
elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát,
a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza márciusra 14.67—14.68, májusra 15.08—15.09. — Rozs
márciusra 9.92—9.94. — Tengeri májusra 12.39—12.41. — Tranzit
májusra 10.18, zárlat 10.15—10.18 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (A Mauthner Ödön magtermelő és nagkereskedelmi rt.
heti jelentése). Az elmúlt héten a forgalom nem élenkül meg, mert az
ünnepek miatt ugy a vevők, mint az eladók tartózkodók. Löheremagban
szilárd irányzat mellett a vevő forgalom. A külföldi részéről az ér-
deklődés állandóan jó, míg belföldön fehérbarsás arankamentes árunak
van élen kereslete. Hasonló a helyzet lucernamagnál is. Miután e cikk
bőli az exportőrök már nagyobb mennyiséget vittek külföldre, a készle-
tet megcsappantak. Nyulszakmagoknak és fehérheréknek igen szilárd az
irányzata, de csak kis tételek kerültek piacra. Baltacimtag tartott
és változatlan. Takarmányrépának. Megbízható, elsőrendű minőségűek
iránt jó érdeklődés mutatkozik. A budapesti ár- és értéktársa hivatalos
jegyzései, 100 kilogrammonként, nyersáruért, budapesti paritás-
ban: Káposztarepé 25—27, köles 12—13.50, lucerna 135—155, löhere
140—155, tavaszbuccé 19.50, lenmag, elsőrendű 34—36, lenmag, más-
odrendű 31—32, napraforgó 15.50—19, muharag 13—14, csillagfűrt,
fehér 14—15, Viktória-borsó 14—18, Express-borsó 13—16 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 48—52, duplanullás finom tészta-
liszt 38—40, nullás 38—40, kettős főzõliszt 34—38, négyes kenyérliszt
30—36 fillér kilogrammonként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpá 12, borsóhéj 10, borsókorpá 10,
buzakorpá 9, buzakorpá 9, buzakarmányliszt 13, konkolydara 11,
lenmagpogácsa 21, napraforgópogácsa 15.50, repcepogácsa 9.50, répá-
szelet, szárított 6.50, rozskorpá 9, rozskorpá 9, rozsocsu 8.50, roz-
takarmányliszt 13, szójabab pogácsalisztt, nagyban 23, szójabab pogá-
csalisztt, kicsinyben 25, tökmagpogácsa 18 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 7.25—7.75, réti széna,
harmadrendű, csomagolásra 5.50—7, muharzéna 9—9.50, lucernaszéna
10, atomszalma elsőrendű 4—4.50, másodrendű 4 pengő.

Alomtözeg tépve, bálákban 3.77, alomtözeg tépve, ömlesztve 2.73
pengő métermázsánként.

Cirokszál. Takaró szalma, uradalmi 34—36, takaró szalma kis-
gazdálotti 32—34, béles szalma, uradalmi 32—34, béles szalma kisgaz-
dálotti 30—38 pengő métermázsánként. — *Cirok* mag mázsánként 6
pengő.

Gyapju. A gyapjupiacon a helyzet teljesen változatlan. Üzlet nincs,
miután ugy a kereslet, mint a kínálat teljesen hiányzik.

Vágómarhavásár. Legjobb minőségű ökor kivételesen 100, közepes
68—88, gyöngye 56—66, legjobb minőségű bika 100—114, kivételesen
116, közepes 88—98, gyöngye 72—86, legjobb minőségű tehén kivételesen
80, közepes 60—76, gyöngyebb 46—58, bivaly 44, növendékmarha
62—92, kicsizottai való marha 34—46 fillér kilogrammonként elő-
súlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 114—117, közepes 117—119, nehéz
119—120 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Szurómarhavásár. Élő borjú: Belföldi szópós, elsőrendű 1.40—
1.46, kivételesen 1.50, másodrendű 1.16—1.38 pengő kilogrammonként
elősúlyban.

Husvásár. *Marhahus* a nyílt piacokon: Rostélyos, vastaghátszín,
icisál, fehérpecsenye, gombólyú felső 200—320, fartó, hátszín 200—
320, csontos oldalas, tarja 162—180, szegye 140—200, gulyásnak való
120—220 fillér kilogrammonként. — *Borjúhús*: Felszeletelt comb 360—
480, sütnivaló 180—360, pörköltnek való 140—260 fillér kilogrammonként.
— *Juh- és bárányhús*: Juheomb 160—220, gerinc, lapocka 120—
160, pörköltnek való 100—140, bárányhús hátulja 200—300, eleje
140—240 fillér kilogrammonként. — *Sertéshús*: Friss karaj 200—320,
friss comb, tarja, lapocka 190—220, friss oldalas 168—200, füstölt
helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 230—320, vidéki 240—360, ol-
vasztanivaló szalonna 150—160, sózott kenyérszalonna 170—200, füs-
tölt 190—200, hár 160—180, zsíros tepertő 180—200, helybeli sertés-
zsír 164—180 fillér kilogrammonként.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: Igás kocsi (nehéz, nyugati fajta)
280, igás kocsi (könnyű, nyugati fajta) 180—450, öszvér 110, alá-
rendelt 40—280, vágó 28—145 pengő darabonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyuk 300—400,
csirke 150—350, káppan 400—650 fillér darabonként. *Leölt állatok*:
Tyuk 200—240, csirke 220—320, káppan 280—340, hizott ruca 200—
240, lud, hizott 200—240, pulyka hizott 200—240, sovány 180—190,
ludmáj 600—1200, ludzsír és hár 200—240 fillér kilogrammonként. —
Tojás: Friss teotójas 15—17, főzőtojás 13—14 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul bőrbén darabonként 300—450, kifejtve
bőr nélkül 120—130, fácán darabja 280—300, fogly darabja 150—200,
fenyves madár 100, szarvascomb 250—300, gerinc 350—600, lapocka
150—200, egyéb 80—100, őzgerinc 500—600, comb 300, egyéb 100—
200, vaddisznógerinc 250, comb 250, egyéb 100—200 fillér kg-ként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harsca 350—500, csuka 240—

400, ponty 200—280, kárász 160—200 fillér kilogrammonként. *Rák*
Folyami rák 18—20 fillér darabonként.

Tej- és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 26—32, tejszín
260—320, tejföl 150—200, centrifugált teavaj tömbben 360—400, 10
dkg-os csomagolásban 380—500, főzővaj 350—360, szedett vidéki vaj
320—360, tehéntúró 80—100, sovány tehéntúró 40—60, juhtúró 220—
240, kevertúró 180—200, lptórtúró 280—300, hazai ementáli sajt
320—440, hazai grói sajt 420—440 hazai trappista 240—360 fillér
kilogrammonként.

Száraz fűszerek és száraz tejszta. A nyílt piacokon: Lencse 36—70,
hántolt felesborsó 56—80, fehér aprószemű bab 36—48, nagyszemű
56—80, színes 32—52, finom árpkácsa 80—120, durva 56—80, tojásos
tarhonya 100—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 12—20, petre-
zselém kilogrammja 24—36, zeller, zöldjével darabja 4—15, zeller
kilogrammja 14—26, kalarábé zöldjével darabja 3—10, őszifajta kalá-
rábé kilogrammja 18—30, kevert zöldség 22—28, makói vöröshagyma
kilogrammja 8—10, közönséges vöröshagyma 6—8, fokhagyma kilo-
grammja 60—90, cékla 14—24, hazai fejeskáposzta 14—22, savanyít-
ott 26—28, kelkáposzta 20—44, vöröskáposzta 28—36, burgonya őszii
12—16, Ella 10—12, nyári rózsburgonya 18—22, közönséges 8—10,
kifli 18—24, fejessaláta 4—30, fodrossaláta 10—40, tömör csiperke-
gomba 200—360, szárított gomba 700—1500, fekete reték kilogrammja
14—24, hónapos reték csomója 16—30, ceetes ugorka 120—140, vizes
80—100, savanyított zöldséppaprika kilogrammja 100—140, főzöttök 16—
24, sókka 140—200, tisztított paraj 50—80, főzött paradicsom Isterje
50—70 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 80—180, közönséges
50—120, nemes falkörte 140—300, szilva 140—160, gyümölcsös 140—
320, ettelt szőlő 140—200, csipkeiz 80—90, keménybőjű dió 80—140,
dióhéj 320—500, héjazott mogyoró 280—320, héjazott mandula 300—
640 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mál, méz és hálszappan. A nyílt piacokon: Édes nemes-
paprika 440—480, felédés, gulyás 360—400, rózsapaprika 260—320,
erika 160—200, kereskedelmi 120—160, két mák 100—120, pergetett
méz 140—150, hálszappan 136—160, közönséges hálszappan 96—120
fillér kilogrammonként.

Borpiac. A borpiac az ünnepekre való tekintettel teljesen élettelen
volt. A termelők is az ünnepekre való tekintettel a kínálatlalt várakozó
állapotra helyezkedtek és így újabb fizet, egész kis tételektől elte-
kintve, azt lehet mondani, egyáltalában nem jött létre. Az árak egy-
előre nem változtak és homoki vidéken kistermelőknek hektoliterfokon-
ként 1.00—1.20 pengőig, ugyanott urasági tételekért hektoliterfokon-
ként 1.30—1.80 pengőig ingadoznak.

Fapiac. A magyar fapiac legfontosabb eseménye a külföldi tűzi-
fának 10.000 kilogrammonként 58 pengő behozatallal vámmal való meg-
terhelése, amely a jelentékeny hazai tűzijakészletek értékesítését lehe-
tővé fogja tenni. Importfában teljesen szünetelt az üzlet, belföldi tűzifa
budapesti paritásában: két éves bükkhasb 290—305 pengő, tölgy, cser-
tölgy 250—265 pengő, dorong 230—240 pengő 10.000 kilogrammonként.
Fenyőfában az üzleti forgalom kisarányú, a szlovenszki fag elmaradása
az árak megszilárdulására fog vezetni. *Lombfanyeműkben* egyáltalában
nem jönnek létre számottevő üzletkötések.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára január hó 5-én. Az első
szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha el-
adunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, me-
lyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk.
Egy pengőnél többé kerül: Angol font 27.70 (27.85); dollár 5.68 (5.71);
holland forint 2.29 (2.31); német márka 1.35 (1.36); svájci frank
1.10—(1.11) pengő darabonként. *Egy pengőnél kevesebbe kerül*: Cseh-
korona 16.85 (16.97); szerb dinár 10.02 (10.10); francia frank 22.40
(22.70); lengyel zloty 63.75 (64.15); oláh lei 3.36 (3.40); olasz lira
29.75 (30.05); osztrák schilling 80.20 (80.60) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszokoronás arany 22.90 (23.10); ezüst
egykoronás 0.28 (0.29); régi forintos 0.69 (0.71); ezüst ötkoronás
1.45 (1.47) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.

KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.

FELELŐS KIADÓ: HERCZEG JENŐ.

Eredeti angol THE CHAMPION és saját

készítési Royal
Star kerékpárokat
180 P-től havi 16 P
részletre. *Kerék-
pár-alkatrészeket
nagyban árban*:
Külös gumí... 5.40
belső... 1.80

LÁNG JAKAB és FIA kerékpárgyáregyeskedők

Budapest, VIII. ker., József-körút 41. szám.

Árjegyzék 1000 képpel ingyen. Alapítva 1869.

Gyűjtsünk
előfizetőket

a

Dr. FÉNYES szakorvos, vér-, bőr-
és neml betegeknek
rendel egész nap. Budapest, VII., RÁKÓCI-ÚT 32.
I. EM. I. AJTÓ. Rókus-kórházal szemben.

VASÁR NAP
számára!